

Jaarstukken 2024

De programma's

Programma 1

Publieksdiensten

Visie

Bij onze dienstverlening staan het belang van onze inwoners en ondernemers op de eerste plaats, en gemak centraal. We leveren maatwerk, binnen de geldende wet- en regelgeving. Dit gebeurt steeds meer digitaal en op afspraak. Wij willen dat inwoners en ondernemers op onze dienstverlening kunnen rekenen en werken daarom aan een hoge klanttevredenheid. Als de Omgevingswet in werking treedt op 1 januari 2024 dan voldoen we aan de minimale wettelijke vereisten van de VNG. Wij zoeken naar een Purmerendse invulling van de besluiten en instrumenten om het nog beter te doen voor onze gemeente.

Doelen en activiteiten

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, betekent een goede (digitale) dienstverlening en een snelle, professionele en zorgvuldige afhandeling van vragen, aanvragen en (terugkoppeling van) meldingen. De informatie op de website moet voor iedereen goed vindbaar en toegankelijk zijn. We helpen inwoners die minder digitaal vaardig zijn bij hun vragen. Daarom blijven de loketten en de telefoon volledig beschikbaar voor persoonlijk contact. Ook hechten we veel waarde aan privacy. Inwoners, medewerkers en overige betrokkenen kunnen erop vertrouwen dat we zorgvuldig met hun persoonsgegevens omgaan.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Burgerzaken

In 2024 heeft team Burgerzaken belangrijke stappen gezet om onze dienstverlening te verbeteren en toekomstbestendig te maken.

- We streven er naar dat er meer digitaal wordt geregeld, zolang dit voor de inwoner makkelijk en mogelijk is. Wij hebben in 2024 digitaal aanvragen rijbewijzen (DAR) gelanceerd. En een start gemaakt met inrichten van e-dienst huwelijken. Wat straks gebruikersgemak voor de inwoners (bruidsparen) oplevert.
- We zorgen voor een goede uitvoering en planning van aanvragen van reisdocumenten. Op dit moment is er een piek in de aanvragen. We zorgen ervoor dat de medewerkers, naast hun opleiding, de juiste middelen hebben om deze aanvragen efficiënt te verwerken. Verwacht aantal aanvragen reisdocumenten in 2024 was 13.494. Wij hebben er meer verwerkt namelijk 17.319. Dit is goed gegaan door onder andere adequate opschaling bijvoorbeeld bij vrije inloop (mensen zónder afspraak).
- We verbeteren de aanpak adreskwaliteit om de juistheid van de adresgegevens in de Basisregistratie Personen (BRP) te bewaken. Dit heeft geleid tot betere resultaten, zoals meer fraudeonderzoeken.

- We hebben geïnvesteerd in het ontwikkelen en opleiden van team Burgerzaken. Onze medewerkers volgden opleidingen op gebied van identiteitsfraude, mensenhandel en adreskwaliteit.
- We hebben de klantreis voor nieuwe inschrijvingen in Purmerend in kaart gebracht. Door het proces te analyseren en te verbeteren, kunnen we inwoners sneller en eenvoudiger helpen.

Met deze stappen blijven we werken aan een toegankelijk en modern Burgerzaken.

Klantcontactcentrum

- Er was een flinke toename in aanvragen en uitreikingen van reisdocumenten. Wij hebben de bezetting continu op peil gehouden en, waar nodig, in samenwerking met Burgerzaken tijdelijk extra baliemedewerkers ingezet om aan de vraag te voldoen.
- Door voortdurende bijsturing van de medewerkers op inhoud en professionaliteit blijven we ons ontwikkelen. In samenwerking met team P&O is daarnaast een start gemaakt met het opzetten van een ontwikkelprogramma voor het team, gericht op professionele dienstverlening in een continu veranderende omgeving met bijbehorende klantvragen.
- In 2024 hadden we te maken langdurig ziekteverzuim onder medewerkers. Dit heeft geleid tot extra inhuur om onze dienstverlening op het gewenste niveau te houden.
- In 2024 is de aanbesteding afgerond voor het systeem voor meldingen in de openbare ruimte. Samen met teams uit het ruimtelijk domein en de nieuwe leverancier wordt de implementatie begin tweede kwartaal 2025 afgerond. Het systeem wordt dan in gebruik genomen door zowel medewerkers als inwoners, waardoor het voor alle betrokkenen makkelijker wordt om meldingen te doen én af te handelen.

Online dienstverlening

In 2024 is een aantal gemeentelijke (project)websites ondergebracht onder purmerend.nl. Dit is beter voor de vindbaarheid van de informatie en efficiënter, omdat er hierdoor minder domeinnamen nodig zijn en contentmanagement maar op 1 plek nodig is. Online formulieren zijn aangepast en er zijn meerdere websites (door)ontwikkeld en live gegaan zoals:

- Sharepoint (nieuw intranet)
- E|SPORTS TECH CAMPUS
- Werkenbijpurmerend.nl
- Wijwheermolen.nl
- Purmerend.nl

Digitale toegankelijkheid purmerend.nl

Een grote groep mensen heeft een beperking. Denk daarbij aan mensen die blind, slechtziend of kleurenblind zijn, doof of slechthorend, motorisch beperkt of zwakbegaafd, autistisch, of laaggeletterd. We willen dat iedereen toegang heeft tot dezelfde (digitale) informatie. Een beperking zou hierbij geen belemmering moeten zijn. Daarom houden we ons aan de digitale toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1 AA. De website purmerend.nl is getoetst op toegankelijkheid om te bepalen of we voldoen aan de wettelijke verplichtingen. De website heeft een B-status. In 2024 is gewerkt aan het verbeteren van de toegankelijkheid (techniek, content en documenten) ter voorbereiding op de nieuwe audit in 2025.

Schrijftrainingen

Er is tijd geïnvesteerd in schrijftrainingen Duidelijke Taal om zo teksten begrijpelijker en toegankelijker te maken.

Wet elektronische publicaties (WEP)

De WEP is per 1 juli 2023 ingegaan, waarbij onder andere digitaal ter inzage leggen verplicht werd. Dit is ingevoerd in de werkwijzen van het ruimtelijk domein. We voldoen ook aan de andere wijzigingen van de WEP, zoals de publicatie van Algemeen verbindende voorschriften in het Gemeenteblad en de blijvende toegankelijk op elektronische wijze.

Wet open overheid (Woo)

De Woo-contactpersoon en de actieve openbaarmaking zijn ondergebracht bij team Informatievoorziening. De publicatieplicht betreft het actief openbaar maken van documenten in 15 gemeentelijke informatiecategorieën. De eerste 4 categorieën zijn in 2024 ingevoerd, de overige categorieën worden de komende jaren ingevoerd, volgend op de door de rijksoverheid vastgestelde stappen (tranches). Woo-verzoeken worden behandeld door team Juridische Zaken. Dit betreft de passieve openbaarmaking. Het aantal verzoeken neemt nog steeds toe. De insteek is om met de verzoeker in gesprek te blijven, tot duidelijke verzoeken te komen en te vragen naar de vraag achter de vraag, zodat de verzoeker zo goed mogelijk geholpen wordt en het werk zo efficiënt mogelijk gedaan kan worden.

WOZ

In 2024 is de WOZ-waarde ten opzichte van 2023 met 2,6 % gestegen. In totaal zijn er circa 2400 bezwaren ingediend. Hiervan zijn ruim 1500 bezwaren ingediend door No Cure No Pay – bureaus. Deze bureaus zorgen voor een hoge werkdruk bij gemeenten. De procedures zijn lang en kostbaar. Alle bezwaren zijn binnen de daarvoor gestelde termijn afgehandeld. Om dit voor elkaar te krijgen is er afgelopen jaar extra ingehuurd, daardoor zijn extra kosten voorkomen zoals procedurekosten en ingebrekestellingen. De verwachting is dat het aantal van 2400 niet verder stijgt of daalt in de toekomst.

Omgevingswet

Purmerend heeft de minimale acties voor implementatie, zoals vastgesteld door de VNG, uitgevoerd. Het is gelukt om deze grote stelselherziening goed te coördineren, zonder de actuele ontwikkelingen onnodig te laten stagneren en de dienstverlening te onderbreken. Het implementeren van de Omgevingswet is een doorlopend proces, dat niet stopt na inwerkingtreding en de komende jaren voortduurt.

Vergunningverlening

De standaard behandeltermijn voor vergunningaanvragen is door het ingaan van de Omgevingswet 8 weken. Het vooroverleg is hierdoor nog belangrijker geworden. We werken met een indicatieverzoek en een omgevingsinitiatief.

Het indicatieverzoek heeft een adviserend karakter, terwijl het omgevingsinitiatief bedoeld is om een wenselijk initiatief haalbaar te maken samen met de initiatiefnemer. Bij het omgevingsinitiatief krijgt de initiatiefnemer 1 aanspreekpunt via een casemanager. Verder ondersteunen we initiatiefnemers met participatie bij vergunningaanvragen door middel van een handreiking en advies. Met de Omgevingswet is ook het besluit over het adviesrecht van de raad van kracht

geworden. Vanaf dat moment worden sommige (complexe) vergunningaanvragen die afwijken van het omgevingsplan (ook wel bopa's genoemd) voor een advies aan de raad voorgelegd, vergelijkbaar met de oude verklaring van geen bedenkingen.

Tegelijk met de Omgevingswet is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) ingegaan. Op de website van de gemeente is hierover informatie te lezen. We hadden veel vragen verwacht over de Wkb, maar dit is niet gebeurd. Dit komt waarschijnlijk doordat verbouwprojecten nog niet onder het stelsel vallen, terwijl ze een groot deel van de aanvragen van particulieren uitmaken.

Verder zijn in 2024 de volgende activiteiten uitgevoerd.

- Het onttrekken, samenvoegen of omzetten van woonruimte zijn getoetst aan de Huisvestingsverordening.
- De werkprocessen VTH zijn aangepast aan de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen.
- Er is gewerkt aan het verwerken van de strategieën, risicoanalyse en prioritering in het zaakstelsel, maar dit stelsel blijkt nog niet geschikt om dit hierin te verwerken. Dit krijgt een vervolg in 2025.
- We maken gebruik van Decentraal Loket, waardoor het werkproces van de APV en Bijzondere Wetten verder digitaliseert. De aanvragers kunnen dan gebruik maken van 1 digitale vergunningchecker. De voorbereidende werkzaamheden voor de vergunningaanvragen voor evenementen zijn gestart. Livegang vindt begin 2025 plaats.
- We hebben de werknemersvergunningen uitgevoerd, waarbij aanvragen worden getoetst aan de Parkeerverordening en het Uitvoeringsbesluit Parkeerverordening
- Vergunningaanvragen zijn getoetst aan de energieprestatie-eisen voor bijna energieneutrale gebouwen (BING), waarmee we sturen op duurzame woningbouw.

Omgevingsplan

In 2024 is gewerkt aan de eerste omgevingsplanwijziging van Purmerend, specifiek voor de wijk Wheermolen. Deze wijziging bevindt zich nu in de afrondende fase en wordt in Q1 2025 in procedure gebracht. Daarnaast hebben we voor het omgevingsplan de bruidsschat technisch in beheer genomen. Deze bestaat uit Rijksregels die met de Omgevingswet zijn gedecentraliseerd. Voor het technisch beheer in de omgevingsplansoftware en om wijzigingen op de regels door te kunnen voeren moesten er enkele technische (geen inhoudelijk of juridische) wijzigingen in de bruidsschat worden doorgevoerd. Er is ook een start gemaakt met de voorbereidingen voor de tweede omgevingsplanwijziging voor het gebied van de binnenstad en voor de Oostflank. In december 2024 werd de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) voor de milieueffectrapportage (MER) vrijgegeven voor inspraak. De NRD en MER vormen de onderlegger voor het Programma Oostflank, wat vervolgens wordt vertaald in juridische regels in het omgevingsplan.

Wat heeft het gekost

PGR01	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	9.930	9.363	9.720	10.518	799
Baten	-4.752	-5.357	-5.381	-6.113	-732
Saldo	5.177	4.006	4.339	4.406	67

Het programma Publieksdiensten heeft per saldo een nadelig saldo van € 67.000.

Dit komt door € 799.000 hogere lasten en € 732.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Publiekdiensten

BVo11 Publiekdienstverlening	Lasten	Baten
Loon- en proceskosten OZB		
De gemeente wordt geconfronteerd met meer bezwaar en beroepschriften. Dit resulteert in hogere proceskosten en heeft geleid tot het inhuren van personeel om de bijbehorende extra werkzaamheden te kunnen verwerken. Dit heeft hogere lasten tot gevolg gehad.	131	0
Reisdocumenten		
De hogere lasten voor de reisdocumentaanvragen in 2024 zijn voornamelijk het gevolg van het inhuren van extra personeel om de vraag naar reisdocumenten te verwerken. Tegelijkertijd heeft de toegenomen vraag naar reisdocumenten geleid tot hogere baten in de vorm van leges, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges.	414	-448
Rijbewijzen		
De hogere uitgaven voor rijbewijsaanvragen in 2024 zijn voornamelijk te wijten aan de toegenomen inhuur van extra personeel om de vraag naar rijbewijzen te verwerken. Tegelijkertijd heeft de toegenomen vraag naar rijbewijzen geleid tot hogere baten in de vorm van leges, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges.	136	-81
Naturalisaties		
Het hoger aantal naturalisatieceremonies in 2024 hebben geleid tot hogere baten in de vorm van leges, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges.	130	-166
WOZ afbakening Beemster buitengebied 2024		
De WOZ afbakening van objecten Beemster buitengebied is gestart in 2024, maar loopt door in 2025. We hebben de oriëntatiefase afgerond in 2024. Dit houdt in dat we een analyse hebben gemaakt van alle objecten in Beemster die vanuit Team BAG/WOZ zijn aangeleverd om te controleren of het daadwerkelijke gebruik overeenkomt met de (vergunde) situatie. In de oriëntatiefase hebben we deze objecten getoetst aan het omgevingsplan en gecontroleerd of er vergunningen zijn afgegeven. In 2025 gaan we de afwijkende objecten ter plaatse controleren. Dit zal mogelijk leiden tot een aantal handhavingdossiers. Hiervoor maken we in 2025 kosten. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025.	-100	0
Implementatie Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb)		
De Wkb is op 1 januari 2024 in werking getreden en is van toepassing op nieuwbouwprojecten gevolgklasse 1. Verbouwingen vallen vooralsnog niet onder het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen. De minister neemt in 2025 hierover nog een besluit. In 2025 willen we het budget inzetten voor o.a. inhuur personeel, medewerkers verder opleiden en communicatiecampagne starten met betrekking tot verbouwingen. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025.	-149	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	237	-37
Totaal	799	-732

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Vorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 2

Samenleving

Visie

We vinden het belangrijk dat je in Purmerend jezelf kunt zijn en dat je er fijn kunt wonen. De omgeving waarin Purmerenders leven nodigt uit tot bewegen, gezond leven, ontspannen, werken, ontmoeten en elkaar helpen. Inwoners, jong en oud, wonen in een veilige en stimulerende omgeving waarbij zij hun talenten kunnen ontwikkelen en ontplooien. Soms is dat (even) ingewikkeld. Dan zijn wij er om samen met het eigen netwerk en onze partners in de gemeente, te kijken wat nodig is. Zo kunnen inwoners zich goed ontwikkelen met als doel dat zij zoveel mogelijk zelfstandig kunnen zijn. We streven er naar dat Purmerenders in staat zijn zo lang mogelijk in de thuisomgeving te functioneren en beogen een duurzame veiligheid voor iedereen in de thuissituaties. We bieden ondersteuning om dit mogelijk te maken. Zo werken we samen met partners en inwoners aan een inclusieve samenleving.

Doelen en activiteiten

We doen dit door midden in de samenleving te staan. We staan dichtbij inwoners en kunnen daarom zoveel mogelijk op tijd signaleren en passende maatregelen treffen. Dit vraagt om een nauwe, gelijkwaardige samenwerking tussen gemeente en partners in buurten en wijken. De uitvoerders, zowel vanuit de gemeentelijke loketten als vanuit maatschappelijke organisaties, zoeken elkaar steeds vaker op om slimme en snelle oplossingen te bedenken. We kijken daarbij steeds naar de context van de inwoner. Dit is geheel in lijn met de koers waar we voor staan en die we de komende jaren samen met onze partners verder gaan ontwikkelen. Deze manier van werken vraagt soms om lef en daadkracht. Maatregelen en acties die passen bij wat de inwoner nodig heeft. We zorgen ervoor dat we kunnen handelen vanuit deze manier van werken. De komende jaren staat de koers centraal, en onze acties zijn gericht op het verder vormgeven hiervan. Een stevige lokale aanpak is belangrijk, maar binnen veel thema's trekken we ook regionaal op. Om ervoor te zorgen dat we van elkaar leren, maar vooral dat inwoners, partners en ondernemers geen last hebben van mogelijke verschillen per gemeente.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Welzijnswerk

Met het welzijnswerk proberen we het welzijn van onze inwoners te bevorderen en complexe situaties, bijvoorbeeld situaties waarbij sprake is van meerdere problemen zoals financieel, opvoeding of sociale problematiek, te voorkomen. De Purmerendse samenleving groeit en uitdagingen komen en gaan. Er wordt steeds meer van de mensen in de samenleving verwacht, denk aan mantelzorg, vrijwilligerswerk en een actieve deelname aan de maatschappij. Het welzijnswerk helpt hierbij: zij staan dichtbij onze inwoners (van jong tot oud), ondersteunen bij de zelfredzaamheid, vergroten het netwerk en brengen mensen bij elkaar.

- De werkwijze 'Werken in Wijken' (WiW) is in een aantal wijken gestart, zoals in de Purmer en Overwhere. Het op wijkniveau samenbrengen van verschillende disciplines van de gemeente met werkers in de wijk zorgt voor sneller handelen richting inwoners.
- Het welzijnswerk beweegt mee met de vraag en behoefte in de wijk en is daarbij afhankelijk van verschillende ontwikkelingen. Dit zorgt ervoor dat we voortdurend in gesprek zijn over de juiste manier van organiseren. In 2024 werd de samenwerking van verschillende organisaties bekrachtigd in Buurthuis Heel Europa. Daarnaast zijn de activiteiten van buurtpunt Sporting de Gors door sloop van Lisdoddestraat 40 verhuisd naar o.a. Buurtpunt de Vaart, Wijkcentrum de Inval en Wijkplein where. Het sociaal wijkteam Purmer is verhuisd naar een ander pand op het Gildeplein. Ook waren de welzijnswerkers betrokken bij de brand in de Maasstraat en de nasleep ervan.
- In het najaar is de pilot Waakvlam geëvalueerd en hebben we geconcludeerd dat het wijkgerichte werken ervoor zorgt dat er steeds sneller en beter zicht is op inwoners en hun situatie. De komende jaren wordt de pilot daarom afgebouwd en geborgd in het wijkgericht werken.
- De pilot rondom jongerencentrum Kenjedia is geëvalueerd met verschillende belanghebbenden. Het nieuwe jongerencentrum in de Wheermolen is eind 2023 geopend voor kinderen en jongeren om elkaar te ontmoeten. Doordat de jongeren in beeld zijn bij de jongerenwerkers, is ook het contact met thuis en school snel gelegd. De evaluatie is overwegend positief, dus de komende periode wordt bekeken of Kenjedia een structurele plek kan krijgen.
- Afgelopen winter hebben AOP, Reakt en Clup gezamenlijk gezorgd voor warme maaltijden voor dak- en thuislozen en voor kwetsbare inwoners, dankzij de soepbus. Gedurende de koude wintermaanden werden er 3 avonden per week ongeveer 40 warme maaltijden verstrekt. Op deze avonden zijn ook gesprekken gevoerd waaruit vervolg-hulpvragen zijn voortgekomen.
- Nu duidelijk is dat het wijkcentrum De Inval niet wordt gesloopt voor de herontwikkeling van het Karekietpark, is een meerjarenonderhoudsplan gemaakt om achterstallig onderhoud in te halen.
- Clup en Cultuurhuis Wherelant zijn in het najaar gezamenlijk de projecten 'Thuis in Buurthuis' en 'Kunstkracht' gestart. Het gaat om community art: bewoners gaan onder leiding van een professionele artiest een gezamenlijk kunstwerk maken voor de wand van buurthuis Triton en een expositie in De Inval. Het project heeft als doel ontmoeting en betrokkenheid tussen wijkbewoners te stimuleren, talenten te ontwikkelen en hiermee de mentale gezondheid en sociale basis te vergroten.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is onmisbaar in de samenleving, het brengt de Purmerenders samen, zorgt voor verbinding en is belangrijk voor vele maatschappelijke partners en evenementen. Het vinden en binden van vrijwilligers is een grote uitdaging waarin we zoveel als mogelijk gezamenlijk optrekken. We zien een trend van de steeds ouder wordende vrijwilliger en het tekort aan nieuwe aanwas van (jongere) vrijwilligers. Met name bij sport- en culturele verenigingen zien we de behoefte aan meer vrijwilligers.

- Dankzij een subsidie van de Provincie Noord-Holland is de nieuwe interactieve website voor het vrijwilligerspunt (vrijwilligerspunt.nu) gelanceerd. Organisaties, clubs en verenigingen kunnen hun vrijwilligersvacatures én burenhulpvragen nu zelf plaatsen en beheren. Inwoners kunnen hierop reageren, wat zorgt voor waardevolle matches. Dit platform vormt een belangrijke aanvulling op het fysieke werk in de wijken en biedt een laagdrempelige manier om vrijwilligerswerk voor iedereen toegankelijk te maken. Een verbetering ten opzichte van

de oude website is dat het nieuwe platform, naast vrijwilligersvacatures, ook ruimte biedt voor burenhulpvragen.

- Een werkgroep van vrijwilligersorganisaties hield zich afgelopen jaar bezig met de voorbereiding en implementatie van de nieuwe website en diverse acties voor het vinden en binden van vrijwilligers. Clup Welzijn neemt hierin de trekkersrol.
- In 2024 is een pilot onder sportverenigingen gestart met de applicatie Taakie, een digitaal hulpmiddel om vrijwillige inzet onder leden te activeren en te organiseren.
- Met het programma Set Your Life Goals, een samenwerking van Spurd met partners zoals Werkom, zijn in 2024 diverse jongeren in een sociaal kwetsbare positie bereikt en een deel ervan doorgestroomd naar vrijwilligerswerk of betaald werk.

Wmo en mantelzorg

Met de ingekochte hulpmiddelen en dienstverlening zijn inwoners goed ondersteund in het langer thuis kunnen blijven wonen en hun zelfredzaamheid. De ondersteuning sluit aan bij de behoefte van onze inwoners. Mantelzorgers worden ondersteund.

- Contractmanagement Wmo is beter aangesloten op het proces van kwaliteitstoetsing in de Wmo om opvolging van de aanbevelingen vorm te geven en de kwaliteit beter te borgen.
- Samen met de regiogemeenten, Zilveren Kruis, zorg- en welzijnspartijen, inwoners en cliënten hebben wij een regiobeeld en een regioplan opgesteld omtrent het Integraal Zorgakkoord (IZA). In 2024 zijn de punten uit het regioplan verder uitgewerkt en heeft de organisatiestructuur vorm gekregen. SPUK IZA 2024 is grotendeels besteed aan projecten in het sociaal domein. Het doel is om de zorg voor onze inwoners goed en toegankelijk te houden.
- Het abonnementstarief voor maatwerkvoorzieningen is geïndexeerd per 1 januari 2024. De hoogte van het tarief sluit beter aan op de steeds duurder wordende zorg en houdt ondersteuning voor de meest kwetsbaren betaalbaar en toegankelijk.
- Het aanbod mantelzorgondersteuning wordt blijvend geoptimaliseerd. Samenwerking op het gebied van mantelzorg tussen de verschillende organisaties in het sociaal domein heeft de aandacht door onder andere het aanbieden van training hiervoor. We zorgen ervoor dat de mantelzorger de weg naar ondersteuning kan vinden en geven mogelijkheden op maat.
- Maatschappelijke organisaties die mantelzorgondersteuning bieden werken op regionaal niveau samen in het Project Samen Sterk. Het project is gericht op mantelzorgers die zorgen voor een naaste met dementie en biedt daarbij passende mantelzorgondersteuning.

Ouderen

Ouderen krijgen de ondersteuning die zij nodig hebben en hebben de mogelijkheid te verhuizen naar een woning die bij hun levensfase past. Zorg kan ondersteund worden door de gunstige ligging van de locatie en slimme aanpassingen in huis.

- In de woonzorgvisie neemt ouderenhuisvesting een belangrijke plaats in en ook de daarbij benodigde maatschappelijke voorzieningen.
- Wij blijven in structureel overleg met zorgaanbieders over mogelijkheden om extramurale zorg en ondersteuning af te stemmen op de individuele situatie van ouderen. Door de zorg te ondersteunen met slimme technologie (e-health) kan die worden ontlast.
- De activiteiten van de Slimotheek (voorlichting en uitleen van slimme technologie) zijn in 2024 tijdelijk opgeschort, omdat het aanbod in de bibliotheek onvoldoende aansloot. In 2025 wordt gestart met het organiseren van het aanbod van de Slimotheek aan huis en op evenementen.

- In 2024 zijn de laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten voor ouderen uitgebreid. Vanwege het succes van de eerste locatie Breinfit is een tweede locatie gestart. Breinfit is bedoeld voor inwoners met (lichte) geheugenproblematiek, om door middel van spel en beweging actief invloed uit te oefenen op het geheugen.
- De intensivering van de huisbezoeken aan Purmerendse ouderen is in 2024 nog niet gerealiseerd, maar staat gepland voor 2025.
- We nemen actief deel aan het programma G'oud in Zaanstreek-Waterland voor zorg en ondersteuning op de juiste plek. In 2024 is op 2 dagbestedingslocaties gestart met de pilot Sociale Benadering Dementie. Sociale benadering betekent tijd nemen voor contact en ontmoeting met de mens achter de ziekte, in plaats van te werken met (ziektegerichte) actielijsten. Het gaat om een open houding en vertrouwen, in plaats van reageren op risico's. Het doel is om het sociale netwerk van mensen te versterken en met elkaar te zorgen voor borging van zorg en ondersteuning in de thuisomgeving.
- Vanuit het GALA-programma Valpreventie zijn in 2024 de eerste erkende valpreventieve beweeginterventies gestart. Vanaf 2025 wordt dit aanbod per wijk opgeschaald.

Maatschappelijke ondersteuning/opvang

De aanpak in wijken en buurten, dicht bij de inwoners, bevordert een inclusieve samenleving. Cliënten worden zoveel en zolang mogelijk thuis of in de wijk ondersteund, zodat we eerder kunnen signaleren en passende hulp bieden.

- We hebben gewerkt aan het verstevigen van de netwerksamenwerking in de aanpak rondom mensen met onbegrepen gedrag. Denk aan het gezamenlijk deelnemen aan overlegstructuren door zorg- en veiligheidspartners. Ook zijn zij onderdeel geworden van de agendacommissie.
- We hebben de ontmoeting van verschillende professionals in wijken en buurten gestimuleerd voor een fijnmazig zorg- en welzijnsnetwerk. Voorbeeld hiervan is te vinden in de herinrichting van het Buurthuis Heel Europa in de Weidevenne. Hier is voor alle wijkpartners een plek om hun administratie te doen, gesprekken met buurtbewoners te houden en bijeenkomsten te organiseren met verschillende partijen. Daarnaast hebben we het preventieve netwerk met GGZ-kennis in de wijk verrijkt.
- Op basis van het advies van de commissie Dannenberg 'Van beschermd wonen naar een beschermd thuis' hebben we het ondersteuningsaanbod voor kwetsbare inwoners verder ontwikkeld. Met het oog op de transformatie en decentralisatie van beschermd wonen, wordt er gezocht naar alternatieve woonvormen. We hebben het aanbod Beschermd verblijf en Beschermd Thuis aangepast om deze verandering te ondersteunen. Het 'beschermd thuis' aanbod is gericht op het principe dat inwoners zo lang mogelijk in hun eigen omgeving blijven wonen, om daarmee de noodzaak op intramurale zorg te voorkomen. Daarnaast richten we ons op het bevorderen van succesvolle uitstroom naar een passende woonplek.
- Er is een locatie aangewezen om mensen met complexe multiproblematiek passende zorg en begeleiding te bieden. Deze locatie wordt op het moment verder uitgewerkt.
- We hebben gewerkt aan het verbeteren van de samenwerking met huisartsen en de verwijzstructuren van de huisartsenzorg naar het sociaal domein. Dit doen we onder andere door het aanbieden van (intensieve) begeleiding voor inwoners die op de wachtlijst staan voor beschermd wonen of behandeling binnen de GGZ (basis en specialistisch). Daarnaast is in samenwerking met het zorgkantoor het verkennend gesprek niet opgenomen in het basispakket van de zorgverzekering. Bij twijfel over de aanpak van psychische klachten kan de huisarts met een verkennend gesprek vroegtijdig de hulp inroepen van experts uit de geestelijke

gezondheidszorg (GGZ) en het sociaal domein. We verwachten dat cliënten zo eerder op de juiste plek geholpen worden en dat de wachtlijsten in de GGZ verminderen.

- We zien dat het aantal dak- en thuislozen in de regio toeneemt en hiermee ook de druk op de maatschappelijke opvang en de nachtopvang. Er wordt gezocht naar mogelijkheden om het aantal beschikbare plekken uit te breiden. De voorgenomen uitbreiding betreft opties voor de korte termijn, terwijl structurele opties voor de langere termijn verder worden onderzocht.

Armoede en schulden

Bestaanszekerheid is het fundament voor een inclusieve samenleving. Iedereen kan meedoen en zo zelfredzaam mogelijk blijven participeren, zonder (problematische) schulden. Minder volwassenen en kinderen ervaren financiële belemmeringen om mee te kunnen doen. Inwoners ontvangen zo snel mogelijk de juiste hulp.

- De ontwikkelrichtingen en de verruiming van een aantal regelingen, zoals aangegeven in 'Herijking armoedebeleid najaar 2023, zijn doorgevoerd.
- In 2024 hebben wij uitvoerig onderzoek gedaan naar de invoering van een stadspas en de raad hierover geïnformeerd, zodat we deze pas in 2025 kunnen invoeren.
- Het Jeugdfonds Sport en Cultuur is geëvalueerd en naar aanleiding hiervan is besloten om de uitvoering van de sport -en cultuurregeling met ingang van 1 januari 2025 zelf uit te voeren. Op deze wijze kunnen we de uitvoering van de regeling integraal toepassen, waarbij maatwerk leidend is.
- Met ingang van 1 januari 2024 is de individuele inkomenstoelage verruimd. Inwoners die tot de doelgroep behoren, komen nu na 3 jaar in plaats van 5 jaar in aanmerking voor de toeslag. Het aantal verstrekkingen is met 17% gestegen ten opzichte van voorgaande jaren.
- Wij zijn in 2024 een samenwerking aangegaan met het Armoedefonds. Hierdoor kunnen we in totaal 15 menstruatie-uitgiftepunten realiseren, waarvan er in 2024 al 4 zijn gerealiseerd.
- In 2024 is de 'slim met energie-aanpak' afgerond. In totaal zijn bijna 2700 bestellingen gedaan voor energiebesparende producten. Hierover is advies gegeven door energiecoaches.
- Sinds 2024 bieden we extra subsidie voor het isoleren van koopwoningen met een slecht energielabel voor inwoners met een laag inkomen. Ongeveer 25% van de woningeigenaren die hiervoor in aanmerking komt heeft al gereageerd.
- Inwoners met een laag inkomen die in bezit zijn van een koopwoning met een slecht energielabel, kunnen een warmtescan laten uitvoeren. Hiermee brengen we in beeld wat de bespaarkansen zijn als de woning beter wordt geïsoleerd.
- In 2024 zijn 10 bijeenkomsten in verschillende wijken en buurten georganiseerd waar inwoners werden geïnformeerd over energieprijzen en contractvoorwaarden. In vervolg hierop bieden we ondersteuning op maat aan inwoners die hier behoefte aan hebben. Deze aanpak wordt in 2025 vervolgd.

Werk en inkomen

Zoveel mogelijk mensen doen mee. We kijken hoe we verschillende mensen beter en effectiever kunnen ondersteunen.

- Het aantal uitkeringen (participatiewet) in 2024 is 1.525, een stijging van 3% ten opzichte van het jaar daarvoor. Het bestand bestaat voor 14% uit jongeren van 18 tot en met 26 jaar. De stijging van het aantal uitkeringen wordt in hoofdzaak veroorzaakt door instroom van deze jongeren (verantwoordelijk voor 2% van de totale stijging). Dit wordt verklaard doordat jongeren vaak geen vast contract hebben en het eerst worden ontslagen bij economische tegenslag. Zij hebben

daarbij vaak onvoldoende rechten opgebouwd voor WW. Bovendien is de toegang tot de Wajong voor jongeren sinds 2015 beperkt en zijn meer jongeren met een arbeidsbeperking aangewezen op de bijstand.

- Purmerend heeft in 2024 voldaan aan de taakstelling huisvesting statushouders. De taakstelling was lager dan in 2023, waardoor minder geld is uitgegeven aan bijzondere bijstand voor woninginrichting.
- Op basis van de regeling "opvang ontheemden Oekraïne" wordt aan de opgevangen Oekraïners leefgeld verstrekt. Over de maand december 2024 ontvingen 162 Oekraïense huishoudens (= 211 personen) leefgeld.
- Oekraïense ontheemden in Purmerend moeten vanaf oktober 2024 voor de basisvoorzieningen (gas, water en elektra) een eigen bijdrage betalen als het inkomen meer bedraagt dan het buiten beschouwing te laten inkomen (is afhankelijk van de gezinssamenstelling).
- Werkom is in samenwerking met Purmerend en Zaanstad aan de slag gegaan met de uitvoering van de strategische agenda die eind 2023 werd vastgesteld. Hierin is stapsgewijs aan de doorontwikkeling van Werkom naar een toekomstbestendige sociaal ontwikkelbedrijf gewerkt. In 2024 zijn onder andere de interne werkleertrajecten bij de verschillende werksoorten geoptimaliseerd om voor kandidaten een passende aansluiting op de arbeidsmarkt te realiseren.
- De pilots ontwikkelbanen en verlengde werkleertrajecten zijn in 2024 doorgezet.
- In 2024 hebben we de wijzigingen uit het wetsvoorstel Uitvoeren Breed Offensief verder uitgewerkt. Dit is regionaal op ambtelijk niveau met lokale uitvoerende partijen en partners in de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland afgestemd. Deze wijzigingen zijn in de re-integratieverordening opgenomen, zodat we na vaststelling kunnen overgaan tot implementatie.

Inburgering

Inburgeraars worden zo goed mogelijk geholpen met integreren door voor iedereen een plan op maat te maken.

- In 2024 zijn de onderdelen Participatieverklaringstraject (PVT) en Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) voor inburgeraars aanbesteed. De aanbesteding is gegund aan NewBees, die de komende 2 jaar inburgeraars in Purmerend bekend gaan maken met de normen en waarden in Nederland, evenals met het verkennen van de arbeidsmarkt.
- Er zijn stappen gezet om de samenwerking tussen verschillende organisaties rondom inburgeraarstrajecten beter af te stemmen. Samen met de Waterlandse gemeenten zijn we gestart met een ketenoverleg inburgering. Dit overleg heeft als doel een integrale samenwerking tussen alle betrokken organisaties te bevorderen en een aansluitend inburgeringsaanbod te waarborgen, waarbij de inburgeraar centraal staat.
- Voor het creëren van praktijkplekken voor inburgeraars in de B1 en Z-route (zelfredzaamheidsroute) is een pilot met NewBees gestart.
- Om inburgeraars te helpen mee te doen in de samenleving, waren we in gesprek met NewBees en Spurd over het aanbieden van fietslessen, zodat we begin 2025 hiermee kunnen starten.

Jeugd

Het is belangrijk dat gezinnen in een zo vroeg mogelijk stadium passende ondersteuning ontvangen. Door vanuit vroegsignalering meer te richten op lichte vormen van hulp en ondersteuning voorkomen we onnodige inzet van specialistische jeugdhulp. Een betere samenwerking zorgt ervoor dat inwoners effectiever geholpen worden.

- In het najaar is een inventarisatie gedaan onder huisartspraktijken zonder praktijkondersteuner Jeugd (POH). Eén praktijk besloot gebruik te maken van de subsidieregeling voor ondersteuning op het gebied van psychische jeugdproblematiek in de eerstelijnszorg. Momenteel maken 2 huisartspraktijken in Purmerend nog geen gebruik van deze regeling.
- De jeugdnota 'Samen leven' richt zich op zelf- en samenredzaamheid en dat begint vaak bij het hebben van een eigen netwerk. Dat moet de eerste vraag zijn voordat hulp wordt ingeschakeld. Stichtingen zoals Eigen Plan en Eigen Kracht helpen bij het activeren of opzetten van een eigen netwerk en worden daarom extra ingezet bij casuïstiek.
- Sinds begin 2024 zijn we regionaal in gesprek over een actualisatie van de opdracht aan het Vroegtijdig Onderkenningsteam (VTO). Het gaat om een multidisciplinair overleg tussen verschillende professionals rondom de allerjongste kinderen, waarbij twijfel is over het gedrag en welk onderwijs daarbij past. Eén van de nieuwe afspraken is dat ouders bij het overleg aanwezig zijn en dat levert goede inzichten op.
- We werken aan de doorontwikkeling van stevige, lokale teams voor kinderen, jongeren en gezinnen. Dit is een actie uit de Hervormingsagenda waarbij we worden ondersteund door de VNG.
- In het voorjaar 2024 is het uitvoeringsplan kostenoverschrijding jeugdzorg opgesteld, maar de taakstelling werd niet gehaald. Als gevolg hiervan is een uitvoeringsplan voor urgente vragen in de jeugdzorg opgesteld, met als doel om te besparen op de jeugdzorgbudgetten en de kwaliteit van de jeugdzorg te verbeteren. We zetten in op een versnellingsteam om uithuisplaatsingen te verminderen, het aantrekken van expertise op de Wet langdurige zorg, het structureel borgen van preventieve jeugdbescherming en het verhogen van beleidscapaciteit.
- In 2024 hebben we een dashboard ontwikkeld om beter inzicht te krijgen in interne jeugdzorgdata. Nauwkeurige cijfers geven inzicht in budgetten en effecten, waardoor we gericht kunnen sturen en focus kunnen aanbrengen binnen preventieve en specialistische inzet.
- Vanwege personeelstekort in beleidscapaciteit, zoals omschreven in de memo 'Formatie uitvoering urgente vragen jeugdzorg' (16 januari 2025), zijn enkele ambities in 2024 niet volledig gerealiseerd. Deze nemen we mee in de uitvoering en plannen voor 2025, zoals het trainen van professionals op het gebied van complexe scheidingen.
- In 2023 is het proces rondom persoonsgebonden budget (PGB) aangescherpt. We zien het effect hiervan in 2024 terug, want het aantal PBG-aanvragen is afgenomen.
- Als onderdeel van 'Thuis van Noordje' zijn in 2024 regionale werkgroepen gestart voor kleinschalig wonen en intensief, ambulante hulpverlening om uithuisplaatsing te voorkomen.
- We hebben in 2024 weer deelgenomen aan de landelijke pleegzorgcampagne. Om meer pleegouders te werven, hebben de organisaties een folder ontwikkeld die op verschillende plekken in de regio te vinden is.
- We zijn in Zaanstreek-Waterland gestart met de proeftuin, in het kader van het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming. Vooralsnog start deze alleen in de gemeenten Zaanstad en Waterland. In 2025 wordt duidelijk wanneer andere regiogemeenten aanhaken op de proeftuin. De werkwijze van team Preventieve Jeugdbescherming wordt hier als benchmark in meegenomen.

Onderwijs

Kinderen krijgen optimale ontwikkelkansen en groeien veilig op. Hun ontwikkeling door de jaren heen verloopt volgens een doorlopende leerlijn. Onderwijs, zorgprofessionals en gemeente signaleren vroegtijdig wanneer kinderen extra hulp nodig hebben.

- Docenten in het primair onderwijs hebben de training en vervolgtraining Rots en Water gevolgd. Hierdoor kunnen zij elementen uit de sociale vaardigheidsmethode toepassen tijdens de (gym)lessen. Dit draagt bij aan het vergroten van de sociale en emotionele competenties van kinderen.
- In samenwerking met NKT, P3 en de Purmaryn hebben 19 scholen (28 klassen) hun eindmusical opgevoerd in de Purmaryn en P3. De musical De nagellak van meester Jak was door het NKT geschreven voor en over Purmerend, waarbij een gratis bezoek aan het Purmerends Museum mogelijk was.
- In het leerlingenvervoer wordt ingezet op zelfredzaamheid door ouders en kinderen te stimuleren zoveel mogelijk zelfstandig naar school te gaan. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het inzetten van OV-coaches. Ook wordt er binnen de afstandsgrens van 6 kilometer van de woning naar school, gewerkt met opstapplekken om het vervoer zo efficiënt mogelijk in te richten en ouders meer in contact met elkaar te laten komen.
- In mei is opnieuw een regionaal netwerkmoment georganiseerd met pedagogisch medewerkers van de kinderopvang, intern begeleiders (IB'ers) van de kleuterklassen en het CJG om te praten over een doorgaande leerlijn en schoolrijpheid.
- De pilot waarbij jongekindspecialisten van de Prinsenstichting gedragsproblematiek op reguliere peuteropvang ondersteunen, is regionaal bekrachtigd in een addendum op de raamovereenkomst specialistische jeugdzorg. Deze inzet zorgt ervoor dat kinderen op de juiste plek in het onderwijs doorstromen.
- De pilot rondom de voorschools maatschappelijk werker (VSMW) die in mei 2023 is gestart, is in het najaar geëvalueerd met het CJG. De VSMW heeft als doel om een betere verbinding te maken tussen gezin, buurt en onderwijs (in dit geval de voorscholen), aanvullend op de jeugdverpleegkundigen. Uit de evaluatie blijkt de meerwaarde van de VSMW als het gaat om thema's als schoolrijp en onderstimulering.
- In 2024 het onderwijszorgarrangement Buiten Gewoon Leren jonge kind (BGL jonge kind) voorbereid. Dit arrangement is bedoeld voor kinderen van 7 tot 11 jaar die om verschillende complexe redenen niet naar school durven, kunnen, mogen of willen en waarvoor nu geen passend onderwijs beschikbaar is. Het is een samensmelting van onderwijs, zorg en dagbesteding in een groene omgeving, met als doel het kind weer tot zijn recht te laten komen in een vorm van onderwijs. Er zijn concrete werkafspraken gemaakt om in 2025 de eerste groep te starten.
- Het regionale convenant Veilige School is op 13 september 2024 ondertekend. Hieruit is de Purmerendse VIOS-aanpak (Veilig in en om de school) voortgekomen, een aanpak waarin scholen, het samenwerkingsverband VO, Clup Welzijn, de politie en de gemeente, samenwerken aan een veilige schoolomgeving. De aanpak berust op een aantal pijlers: versterking van de regionale samenwerking, kennisontwikkeling voor ouders, jongeren en professionals en effectieve hulpverlening. In 2024 hebben we kennisbijeenkomsten georganiseerd voor ouders over online gezond en veilig opgroeien, trainingen voor onderwijsprofessionals om signalen van jeugdcriminaliteit te herkennen en te voorkomen en de samenwerking opgezet tussen handhavers en het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.
- De voorbereidingen zijn getroffen voor een nieuwe locatie voor nieuwkomersonderwijs aan de Gorslaan, bedoeld voor kinderen van 10 tot 17 jaar. Dit wordt een combinatie van basis- en voortgezetonderwijs, om de druk op te vangen die we het afgelopen jaar hebben ervaren. Afhankelijk van de instroom is het plan om ongeveer 6 klassen in te richten voor zo'n 90 leerlingen.

Sport

Sporten verbindt, is leuk en gezond. Sportverenigingen en ondernemende sportaanbieders hebben een belangrijke sociale en maatschappelijke functie. We hebben hen geholpen bij het leggen van verbindingen om zo meer mensen te stimuleren om te bewegen en te sporten. Dit zorgt voor vreugde en een gezondere levensstijl.

- We hebben de Sportvisie en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) uitgevoerd via de programma's Sportakkoord en Brede Regeling Combinatiefunctionarissen. Aanvullend zijn sport- en beweegactiviteiten opgenomen in verschillende andere programma's binnen GALA.
- Door de Nota Omgevingskwaliteit aan te passen hebben sportclubs de mogelijkheid gekregen om sponsoruitingen vanaf de sportaccommodaties naar de omgeving te richten, waardoor zij meer mogelijkheden hebben om inkomsten te werven.
- We hebben verenigingen ondersteund in hun ontwikkeling naar vereniging 2.0 door het integreren van multi-sporttoepassingen, zoals virtual reality en augmented reality, en met de ondersteuning van Spurd.
- Door in te zetten op een goede samenwerking tussen maatschappelijke instellingen, zoals onderwijs, de GGD, sportverenigingen en -aanbieders, Spurd en de jeugdzorg, is de doorverwijzing naar sportaanbieders versterkt. Daarbij is gezorgd voor meerdere verbindingen met (kwetsbare) doelgroepen en activering tot sport en bewegen.
- Vitale sportaanbieders (zowel commercieel als niet-commercieel) hebben, dankzij de inzet van het sportakkoord en een goede samenwerking, de verbinding kunnen leggen met maatschappelijke projecten.
- Er zijn voorbereidingen gedaan voor de nieuwe sporthal de Karekiet en een tijdelijke sporthal bij VPV Purmersteijn. Hierdoor sluiten wij beter aan op de capaciteitswens voor binnensporten en beweegonderwijs.
- De uitbreiding van het Leeghwaterbad met een hybride zwembad is vastgesteld.
- We hebben ingezet op esports en gaming om samen met de ondernemende sportaanbieders en sportverenigingen de maatschappelijke verbinding met jeugd en jongvolwassenen te versterken, en de digitale en niet-digitale sportwerelden met elkaar te verbinden.
- We hebben samen met Spurd en de Sportraad 3 huldigingen georganiseerd om topsporters te eren en te waarderen.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur dragen in belangrijke mate bij aan een goed leefklimaat. Cultuur prikkelt, inspireert, creëert ruimte voor verbeelding, vormt identiteit en geeft kleur aan het leven. Ook zorgt het voor verbinding en het vergroot de gemeenschapszin. Dit draagt bij aan de leefbaarheid en de identiteit van onze gemeente.

- In 2024 is een cultuurvisie met bijbehorende uitvoeringsagenda opgesteld (vastgesteld: januari 2025) in nauwe samenwerking met de culturele partners en overige betrokken (maatschappelijke) partners. Hierdoor ligt er een breed gedragen visie met een concreet actieplan voor de komende jaren, zodat we richting kunnen geven aan kunst en cultuur in onze gemeente.
- We hebben ingezet op het vergroten van de bekendheid van het cultureel aanbod, onder andere door de verbinding met de beleidsterreinen economie en toerisme te versterken. Cultuur heeft een prominente plek in de nieuwe toerisme- en recreatievisie. Ook zijn culturele partners gestimuleerd om culturele activiteiten op te nemen in de UITagenda van Laag Holland, zodat het cultureel aanbod beter vindbaar is voor inwoners en bezoekers.

- We zijn met culturele partners in gesprek gebleven over de toekomstbestendigheid van het culturele veld, zodat blijvend wordt gewerkt aan een divers en kwalitatief hoogwaardig cultureel aanbod. De risico's en kansen zijn meegenomen in de cultuurvisie en bijbehorende acties voor de komende 4 jaar.
- We hebben ingezet op het behoud van vrijwilligers en het aantrekken van nieuwe vrijwilligers. De samenwerking met NewBees om inburgeraars te koppelen aan culturele organisaties, is hier een voorbeeld van. Daarnaast hebben meerdere culturele partners vrijwilligers geworven via de vrijwilligerswebsite van Purmerend.
- Ook in 2024 is ingezet op de versterking van het onderwijs met sport- en cultuurlessen, zodat alle kinderen kennis maken met verschillende vormen van kunst en cultuur. Meerdere culturele partners bieden hun cultuureducatieve aanbod inmiddels via een gezamenlijke flyer aan bij het onderwijs, waardoor de mogelijkheden voor cultuureducatie beter vindbaar zijn. Daarnaast is in 2024 besloten om ook voor de periode 2025-2028 mee te doen aan het Rijksprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit. Dit zorgt ervoor dat er de komende 4 jaar Rijkssubsidie beschikbaar komt om cultuureducatie in de gemeente verder te bevorderen.
- We hebben ingezet op het vergroten van culturele participatie van bijzondere doelgroepen. Zo was er onder andere een aparte filmmiddag voor jonge mantelzorgers en hebben inburgeraars onder meer het Purmerends Museum bezocht. In de cultuurvisie is bovendien de ambitie opgenomen om de culturele participatie van kwetsbare inwoners te vergroten. Hiervoor is onder andere gesproken met leden van de Adviesraad Sociaal Domein. De komende jaren wordt dit verder opgepakt met concrete acties, zoals het vermelden van informatie over toegankelijkheid op de websites van alle culturele partners. Het doel is om drempels voor cultuurbezoek en cultuurdeelname zoveel mogelijk te verlagen.

Gezondheid

Purmerenders, die zoveel mogelijk bewust en gezond leven, dat is het streven. Voor jong en oud. Zo proberen we ouders te stimuleren om gezond te koken voor hun kinderen, zodat het letterlijk met de 'papepel' wordt ingegoten. We gaan door met de BabyGroenteTas en bekijken samen met de coalitie Kansrijke Start hoe we nog meer ouders kunnen bereiken.

- Vanuit Kansrijke Start is in november opnieuw een netwerkmoment georganiseerd, waarbij we zien dat steeds meer organisaties in de geboortezorgketen aansluiten.
- In het najaar zijn contracten afgesloten met verschillende organisaties om een kosteloze en laagdrempelige zwangerschapscursus te organiseren, zodat zwangeren elkaar hier kunnen ontmoeten en goed voorbereid de bevalling en het ouderschap in gaan.
- Er zijn opnieuw 2 voorstellingen van De sTOPPERS aangeboden aan onze inwoners. Deze waren gratis en achteraf konden bezoekers bij professionals van Brijder meer informatie krijgen over het aanbod rondom stoppen met roken. Zo werden inwoners op weg geholpen bij het stoppen met roken.
- We hebben in samenwerking met de regio uitvoering gegeven aan het Integraal Zorgakkoord. De samenwerking met andere gemeenten in de regio is versterkt en binnen Purmerend zijn er verschillende projecten gestart vanuit IZA-middelen. Deze zijn te vinden in het Jaarverslag activiteiten (SPUK) IZA 2024.
- De leefstijlcoach heeft ongeveer 3 huisbezoeken gedaan bij gezinnen om hen te ondersteunen op het gebied van leefstijl. Daarnaast organiseerde zij activiteiten zoals Koken voor Kinderen, supermarktsafari's en workshops. Hiermee verlaagde zij de drempel om een gezondere leefstijl aan te houden.

- Purmerend deed mee aan de 30dagengezonder-campagne. Deze campagne duurde een maand en stimuleerde inwoners door middel van activiteiten, een lezing en een startevenement om aan de slag te gaan met gezonde voeding, beweging en ontspanning.
- Met Spurd en de leefstijlcoach organiseerden we in het Makado blind groenten proeven om aandacht te besteden aan gezonde voeding door middel van leuke activiteiten en het aanbieden van gezonde hapjes.
- In het tweede deel van het jaar zijn gesprekken gestart om richting te geven aan de nieuwe Gezondheidsnotitie.
- We hebben het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) uitgevoerd waar bovenstaande punten een uitwerking van zijn. Daarnaast hebben we door GALA onder andere alle basisschoolleerlingen een Dopper gegeven om water te drinken op school, fruitbomen kunnen plaatsen bij de Kinderboerderij, noodappeltjes kunnen leveren aan basisscholen en een bijdrage kunnen leveren aan de Marktstadrun.

Wijkmanagement

De dorps- en wijkmanagers zijn de ogen en oren in de wijken en dorpen. Steeds meer bewoners en ondernemers weten wat zij doen en kunnen hen gemakkelijk bereiken voor advies of informatie over dorps- en wijkaangelegenheden. Op deze manier worden bewoners meer in hun kracht gezet om zelf initiatieven te nemen in de wijk, weten bewoners elkaar te vinden en ontwikkelt de buurt zich in positieve zin.

- We ontwikkelen ons steeds meer als verbindings- en aanspreekpunt voor de dorpen en wijken van gemeente Purmerend. De dorps- en wijkmanagers zijn meer zichtbaar en bij uiteenlopende (complexe) maatschappelijke en fysieke ontwikkelingen een belangrijke gesprekspartner voor bewoners, ondernemers, instellingen, scholen en netwerkpartners .
- Het afgelopen jaar zijn alle dorps- en wijkmanagers geconfronteerd met excessief geweld en een groot aantal explosies. Dit leidde in een aantal situaties tot ontwrichting van de samenleving in bepaalde buurten. De impact van deze explosies zijn voor een straat of buurt vaak enorm en brengen maatschappelijke onrust en angst met zich mee. Bij dergelijke gebeurtenissen heeft de dorps- en wijkmanager een regie-, een verbindende en een ontzorgende rol in de wijk. Dit vraagt een nauwe samenwerking met bewoners, Team Integrale Veiligheid, politie, woningcorporaties, GGD, slachtofferhulp en andere netwerkpartners. Dit heeft er ook toe geleid dat wij als gemeentelijke organisatie nog meer dan voorheen zichtbaar en benaderbaar zijn.
- De werkwijze 'Werken in de Wijken' (WiW) is in een aantal wijken gestart, zoals in de Purmer en Overwhere. Het op wijkniveau samenbrengen van verschillende disciplines van de gemeente met werkers in de wijk zorgt voor sneller handelen richting inwoners. De dorps- en wijkmanagers hebben een actieve rol in deze werkwijze. Zij zijn de spin in het web.
- Dorps- en wijkmanagers worden steeds meer benaderd om te adviseren over vraagstukken die vallen onder diverse wetten zoals de Omgevingswet en de Huisvestingswet.

Zorgfraude

Het voorkomen van zorgfraude zodat het budget daadwerkelijk besteed wordt aan mensen die het nodig hebben.

- In 2024 is ingezet op het voorkomen van zorgfraude. Dit heeft er onder andere toegeleid dat een landelijke zorgorganisatie is gestopt, zodat onze inwoners uiteindelijk de zorg krijgen die ze verdienen. Naast inzet op zorgorganisaties is het afgelopen jaar ook met succes gewerkt aan een aantal persoonsgebonden budgetzaken.

- Het afgelopen jaar hebben wij, naast controles op zorgfraude, vooral ingezet op de Participatiewet, Bestuurlijk Toezicht Prostitutie en de Huisvestingswet. Bij controles voor de Huisvestingswet moesten wij rekening houden met wettelijke termijnen. Dit kostte veel capaciteit, waardoor keuzes nodig waren en er minder inzet mogelijk was op de Jeugdwet.
- In 2024 zijn consulenten getraind om signalen beter te kunnen herkennen.

Wat heeft het gekost

PGR02	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	194.049	170.028	207.298	207.216	-82
Baten	-68.146	-36.516	-65.180	-66.330	-1.150
Saldo	125.903	133.512	142.118	140.886	-1.233

Het programma Samenleving heeft per saldo een voordelige afwijking van € 1.233.000. Dit komt door € 82.000 lagere lasten en € 1.150.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

BVo21 Kunst en cultuur	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	8.986	8.725	9.409	9.363	-46
Baten	-1.382	-1.327	-1.327	-1.483	-156
Saldo	7.604	7.398	8.082	7.879	-203

BVo22 Sport en recreatie

Lasten	10.129	9.589	10.224	10.364	141
Baten	-3.060	-2.085	-2.294	-2.335	-41
Saldo	7.068	7.504	7.929	8.029	100

BVo23 Wijkmanagement

Lasten	1.207	1.551	1.629	1.767	138
Baten					
Saldo	1.207	1.551	1.629	1.767	138

BVo24 Jeugd

Lasten	43.736	42.015	48.644	51.101	2.456
Baten	-102	-21	-41	-41	
Saldo	43.634	41.994	48.603	51.059	2.456

BVo25 Onderwijs

Lasten	13.354	12.627	14.681	14.341	-341
Baten	-3.821	-3.336	-3.813	-3.947	-134
Saldo	9.532	9.290	10.869	10.394	-475

BVo26

Maatschappelijke ondersteuning

Lasten	63.870	50.371	69.282	67.217	-2.065
Baten	-31.014	-4.653	-24.201	-24.602	-401
Saldo	32.856	45.719	45.081	42.615	-2.466

BVo27 Werk en inkomen

Lasten	52.768	45.150	53.429	53.063	-366
Baten	-28.767	-25.094	-33.503	-33.921	-418
Saldo	24.001	20.056	19.926	19.142	-784

Afwijkingen beleidsveld Kunst en cultuur

BVo21 Kunst en cultuur	Lasten	Baten
Bibliotheekvoorziening		
In 2024 hebben wij vanuit het rijk een bijdrage ontvangen voor de lokale bibliotheekvoorziening en het informatiepunt digitale overheid. Dit laat een hogere baat zien. De bibliotheek ontvangt deze bijdrage middels een subsidie dit zorgt voor hogere lasten.	225	-225
Herstelgelden bibliotheek		
Bij de Najaarsnota 2024 is er voor de bibliotheek een incidentele subsidie voor het inzetten van aanvullende herstelgelden gereserveerd van € 500.000. Door de afspraken met de bibliotheek en het verbeterde financiële resultaat is het niet nodig om deze gelden in te zetten (zie memo gemeenteraad 1607188 d.d. 09-01-2025)	-500	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	229	69
	-46	-156

Afwijkingen beleidsveld Sport en recreatie

BVo22 Sport en recreatie	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	141	-41
	141	-41

Afwijkingen beleidsveld Wijkmanagement

BVo23 Wijkmanagement	Lasten	Baten
Loonkosten		
Er is een overschrijding van de loonkosten in het Maatschappelijk domein in 2024. Dit komt ten eerste door inhuur van personeel. Het inhuren van personeel is duurder dan vast personeel en daarnaast wordt er meer ingehuurd dan er formatieplaatsen zijn. Ten tweede is er een hogere doorbelasting van overige loonkosten. Voor het beleidsveld wijkmanagement betekent dit een overschrijding van het budget van € 153.000.	153	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-15	
	138	0

Afwijkingen beleidsveld Jeugd

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
Uitvoering Jeugdwet		
De trend van stabilisatie van het aantal jongeren in jeugdzorg lijkt doorbroken met een forse stijging van het aantal toewijzingen in 2024 ten opzichte van 2023 met circa 6%. Daarnaast neemt de trajectduur nog steeds toe wat langere trajecten tot gevolg heeft. Ook zijn de problemen complexer waardoor er intensievere en duurdere zorg nodig is en is er sprake van langere wachtlijsten. Dit alles leidt tot hogere kosten. De kosten op het beleidsveld jeugd zijn met 16,1% gestegen ten opzichte van 2023. Dit beeld is en blijft zorgelijk.		
De overschrijding binnen de uitvoering van de jeugdwet met € 2,6 miljoen ten opzichte van de bijgestelde begroting in de Najaarsnota 2024 heeft de volgende oorzaken:		
- Verblijf: De aantallen jeugdigen in verblijf stijgen niet hard, maar de kosten wel. Dit komt mede vanwege de omvorming naar kleinschalige woonvoorzieningen waardoor verblijfsplekken duurder worden.	2.623	
- (Niet) Duurzame zorg: Zowel bij duurzame indicaties (langer dan een jaar) als niet duurzame indicaties (kortere dan een jaar) nemen de kosten toe door complexere problematiek waardoor er intensievere en duurdere zorg nodig is.		
- Maatwerkovereenkomsten: De kosten voor Maatwerk blijven stijgen. De toename van de complexiteit is hier één van de oorzaken van. Daardoor is het gecontracteerde aanbod vaker minder passend bij de zorg die nodig is.		
- Gecertificeerde instellingen: De kosten nemen toe door stijgende aantallen jeugdigen met steeds complexere problematiek.		
Lokale inzet		
Binnen lokale inzet is op een aantal onderdelen geld overgehouden, te weten;		
- Pilot 'Verstevigen basis jeugd': Een aantal onderdelen binnen deze pilot zijn nog niet of nog niet volledig uitgevoerd mede door een tekort aan personeel. Daarom is er € 136.000 overgebleven van dit budget.		
- POH: Op het budget voor de Praktijkondersteuner Huisartsen Jeugd is € 101.000 overgehouden. Een aantal huisartsen heeft zich in 2024 aangesloten bij onze grootste samenwerkingspartner. Dit kon worden opgevangen zonder uitbreiding van uren, vandaar dat er budget is overgebleven in 2024.	-531	
- Eigen Kracht: Stichting Sterker Samen en Stichting Eigen Kracht Centrale hebben in 2024 een uitbreiding van hun contract gehad om het zelfoplossend vermogen en de		

BVo24 Jeugd	Lasten	Baten
veerkracht van gezinnen te vergroten binnen de mogelijkheden van het eigen netwerk. Van dit budget is € 294.000 overgebleven, waarbij voor € 282.000 budgetoverheveling naar 2025 is aangevraagd.		
Dit is een incidenteel voordeel omdat de verwachting is dat deze budgetten in de komende jaren wel benut gaan worden.		
Personeelskosten		
Er is een overschrijding van de loonkosten in het Maatschappelijk domein in 2024. Dit komt ten eerste door inhuur van personeel. Het inhuren van personeel is duurder dan vast personeel en daarnaast wordt er meer ingehuurd dan er aan formatieplaatsen is. Ten tweede is er een hogere doorbelasting van overige loonkosten. Voor het beleidsveld jeugd betekent dit een overschrijding van het budget van € 349.000.	349	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	15	
	2.456	

Afwijkingen beleidsveld Onderwijs

BVo25 Onderwijs	Lasten	Baten
Achterstandenbeleid		
In 2024 zijn de uitgaven voor het onderwijsachterstanden beleid € 314.000 hoger dan de bijgestelde verwachting die verwerkt is in de Najaarsnota 2024. De gereserveerde gelden onderwijsachterstandenbeleid dekt deze extra uitgaven en dit zorgt voor een extra baat. De middelen vanuit het Rijk kunnen structureel worden doorgeschoven naar het volgende schooljaar.	314	-314
Nationaal Plan Onderwijs		
In 2024 zijn de uitgaven voor het nationaal plan onderwijs niet volledig uitgevoerd. Dit leidt tot een lastenverlaging van € 231.000 in 2024. De lasten worden gedekt uit een specifieke uitkering en dus dalen de baten met hetzelfde bedrag. De middelen van het Rijk kunnen ingezet worden tot 31 juli 2025 voor de betreffende interventies.	-231	231
Huisvesting Onderwijs		
Betreft de financiële afwikkeling voor de nieuwbouw van de Vlieger. Het krediet is vanwege ingebruikname van de nieuwbouw vorig jaar reeds afgesloten. Na de accountantsverklaring en het inmeetrapport is de nieuwbouw financieel afgerond en resteert er een voordeel van € 338.000.	-338	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-86	-51
	-341	-134

Afwijkingen beleidsveld Maatschappelijke ondersteuning

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Noodfonds energie en huur		

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
In 2023 hadden we een noodfonds van € 500.000 voor de ondersteuning van maatschappelijke partners voor energie en huurstijgingen. In 2023 hebben we het resterende budget van € 418.000 overgeheveld naar 2024. Dit omdat in 2023 bleek dat er nog niet veel van de noodsteun was toegekend omdat de maatschappelijke partners nog een te hoog eigen vermogen of te veel liquiditeiten hadden. In 2024 is er voor € 31.000 aan noodsteun toegekend. Op voorhand hadden we dit in het tweede jaar veel hoger ingeschat. Hierdoor hebben we een onderbesteding van € 387.000.	-387	
Beschermd wonen		
In de najaarnota hebben we € 500.000 budget overgeheveld ten behoeve van de reserve tijdelijke woningen. Nu blijkt dat dit toch teveel is geweest. Hierdoor is een groot deel van de overschijding van € 774.000 ontstaan bij beschermd wonen. Daarnaast zijn we in de tweede helft van 2024 overgegaan van subsidies naar inkoop op beschermd wonen. Dit heeft geleid tot een hogere kostprijs en een hoger aantal mensen die geïndiceerd zijn voor een beschermd wonen verblijfplek.	774	
Specifieke uitkering bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		
Voor de opvang van de ontheemden van de Oekraïne ontvangen we van het Rijk een vergoeding voor het aantal beschikbare opvangplekken (normbedrag * aantal beschikbare opvangplekken) en transitiekosten en verbouwingkosten van de opvanglocaties. In 2024 is zijn deze baten € 310.000. meer dan waar we in de begroting rekening mee hadden gehouden. De besteding voor de opvang van de ontheemden uit de Oekraïne zijn € 3.518.000 lager dan begroot. De totale kosten worden volledig gedekt door de baten uit de Sisa bekostigingsregeling opvang ontheemden uit de Oekraïne. In totaal houden we € 3,8 miljoen over. op deze regeling. Over deze € 3,8 miljoen mogen we zelf beslissen of we deze willen terug betalen aan het Rijk of willen houden. Het voorstel is om dit resultaat toe te voegen aan de Oekraïne reserve i.v.m. toekomstige bestedingen en aangegane (huur) verplichtingen.	-3.518	-310
Hulp bij Huishouden		
De kosten van Hulp bij Huishouden zijn € 168.000 hoger dan begroot. We zien dat het aantal geïndiceerden nog steeds elk jaar toeneemt. Ten opzichte van 2024 zijn de kosten echter gestegen van € 10,7 miljoen naar € 11,7 miljoen. In 2024 hadden we de begroting aangepast naar € 11,5 miljoen. De oorzaak van de overschijding is de stijging van het aantal cliënten met Hulp bij Huishouden.	168	
Eigen bijdrage CAK WMO		
Er is in 2024 voor € 1.019.000 aan eigen bijdragen Wmo van het CAK ontvangen. In de begroting zijn we uitgegaan van € 1.176.000. Omdat de CAK gelden op kasbasis worden verantwoord is hier moeilijk een inschatting van te maken. Hierdoor is er in 2024 een lagere baat van € 157.000.		157
Woonvormen		
De lasten voor de tijdelijke woningen zijn hoger uitgevallen dan verwacht. Dit wordt veroorzaakt door hogere onderhoudskosten met name bij de tijdelijke woningen aan de Verzetslaan en niet begrote waterlasten en onderzoekskosten voor de Etserstraat. Daar tegenover zijn er voor € 61.000 hogere huurinkomsten gerealiseerd.	156	
Loonkosten		
Er is een overschijding van de loonkosten in het Maatschappelijk domein in 2024. Dit komt ten eerste door inhuur van personeel. Het inhuren van personeel is duurder dan vast personeel en daarnaast wordt er meer ingehuurd dan er aan formatieplaatsen is. Ten tweede is er een hogere doorbelasting van overige loonkosten. Voor het beleidsveld maatschappelijke ondersteuning betekent dit een overschijding van het budget van € 591.000.	591	

BVo26 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	Baten
Toegankelijkheid		
Om het belang en de aandacht voor een goede algehele toegankelijkheid te vergroten, zijn middelen beschikbaar gesteld om via een driejarige bewustwordingscampagne in te zetten op het thema algehele toegankelijkheid in meest brede zin. In 2023 zijn een aantal projecten niet afgerond en is een bedrag doorgezet naar 2024. In 2024 is hier deels invulling aan gegeven door een tekort aan personeel, waardoor een bedrag van € 195.000 is overgebleven.	-195	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	346	-248
	-2.065	-401

Afwijkingen beleidsveld Werk en inkomen

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
Toeslagenaffaire		
De Toeslagenaffaire is een SiSa regeling waarbij de raming van de lasten gelijk is aan de raming van de baten. Tegenover de uitgaven die de gemeente doet, staan inkomsten van het Rijk om uitvoering te geven aan deze regeling. In de Najaarsnota 2024 zijn de lasten te hoog geraamd en daardoor ook de baten. Dit is voornamelijk veroorzaakt door lagere individuele tegemoetkomingen aan gedupeerden van de Toeslagenaffaire in 2024 dan verwacht. Per saldo heeft dit geen effect omdat de baten en lasten in evenwicht zijn.	-225	225
Participatie		
Bij participatie is een overschrijding van per saldo € 301.000 zichtbaar. Dit bestaat uit een hogere vergoedingen aan Werkom voor het participatiebedrijf. Purmerend heeft van een hogere instroom van kandidaten naar Werkom dan waar mee is begroot. De oorzaak hiervan komt met name door de toename van het aantal jongeren en statushouders en dat we sinds 2023 moeten afrekenen op werkelijke kosten omdat we anders geen gebruik kunnen maken van de koepelvrijstelling voor de omzetbelasting. Hierdoor is de op voorhand begrote verhouding van de kosten van Werkom ten behoeve van de participatie tussen Zaanstad en Purmerend in de realisatie anders geworden.	301	
Maatschappelijke Begeleiding		
In 2024 hebben we € 185.500 aan extra incidentele middelen ontvangen voor de integratie als gevolg van de grote instroom van inburgeraars. Dit verklaart per saldo de onderbesteding van € 159.000 bij de maatschappelijke begeleiding.	-159	
Elip gelden inburgering		
In 2023 hebben we geld ontvangen voor de hogere instroom van inburgeraars voor de inburgering. Hiermee worden gemeenten in staat gesteld alle inburgeraars passende ondersteuning te bieden en maatschappelijke begeleiding van inburgering plichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Dit bedrag was in 2023 niet benut en daardoor via resultaatbestemming doorgeschoven naar 2024. Echter in 2024 is dit geld ook niet besteed omdat we de bestedingen voor de inburgeraars ten laste van de specifieke uitkering kunnen verantwoorden.	-305	
Trajecten		
In 2023 hebben we € 800.000 afkomstig van de ESF bijdrage via resultaat bestemming doorgezet naar 2024 voor de financiering van de ontwikkelbanen in 2024. Ook ter bestoeding van de verbetering van de CAO SW en 'Aan de slag'. Van dit bedrag is	-550	

BVo27 Werk en inkomen	Lasten	Baten
€250.000 besteed. Inmiddels is besloten in het raadsvoorstel 1604335 hiervan € 500.000 te gebruiken voor de financiering van de Stadspas in de jaren 2025 t/m 2029.		
ESF subsidie		
In 2024 hebben we een eenmalige extra ESF bijdrage ontvangen van € 190.000. In de begroting hebben we hier geen rekening mee gehouden. Deze subsidie is afkomstig van de EU ten behoeve van de reïntegratie van de inwoners van de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland.		-190
Inburgering		
Voor de kosten van de Inburgeringsgelden ontvangen we een specifieke uitkering (SPUK). In de Najaarsnota hebben we rekening gehouden met € 822.000 aan zowel baten als kosten. Uiteindelijk hebben we € 1.055.542 aan kosten gemaakt. Deze kosten worden volledig gedekt door de baten uit de Spuk Inburgering.	234	-234
Bijzondere Bijstand		
In 2024 hebben we € 133.000 minder besteed aan de uitgaven voor de Bijzonder bijstand. De werkgelegenheid is toegenomen met als gevolg een lager aantal uitkeringen. Hierdoor is er onderbesteding op de BBZ uitkeringen. Er is echter tevens in 2024 voor € 144.000 meer teruggevorderd met betrekking tot de bijzonder bijstand dan waar we in de bijgestelde begroting rekening mee hadden gehouden.	-133	-144
Armoedebeleid		
In 2023 hebben we € 165.000 aan budget doorgeschoven naar 2024 voor de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden en het tegengaan van kinderarmoede. De bestedingen zullen in 2025 gaan plaatsvinden. Dit o.a. voor de campagne geldzorgen en kinderarmoede en de aanpak van schuldhulpverlening voor ondernemers met schulden en de aanpak bereik vroegsignalering. Het reguliere budget van het armoedebeleid is in 2024 besteed.	-134	
Loonkosten		
Er is een overschrijding van de loonkosten in het Maatschappelijk domein in 2024. Dit komt ten eerste door inhuur van personeel. Het inhuren van personeel is duurder dan vast personeel en daarnaast wordt er meer ingehuurd dan er aan formatieplaatsen is. Ten tweede is er een hogere doorbelasting van overige loonkosten. Voor het beleidsveld werk en inkomen betekent dit een overschrijding van het budget van € 716.000.	716	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-111	-75
	-366	-418

Reserves

Reserve opvang ontheemden Oekraïne

Er zijn geen onttrekkingen en toevoegingen van deze reserve gedaan. Het saldo van de reserve is ultimo 2024 € 10.000.000.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringsen

Bij 2 kredieten Leeghwaterbad diverse onderdelen is er in 2024 sprake van overschrijdingen. In 2021 is er een beschikking uitbetaald aan Stichting Spurd voor diverse onderdelen in het Leeghwaterbad. De kosten van de renovatie van de hal, inclusief het verplaatsen van de receptie en het realiseren van speedgates voor een snellere en doeltreffende toegang tot het Leeghwaterbad, zijn hoger uitgevallen dan begroot. Daarnaast is er in 2020 een beschikking uitbetaald aan Stichting Spurd voor diverse onderdelen in het Leeghwaterbad. In 2021 is er een brand ontstaan in een waterschakelkast in het Leeghwaterbad waardoor er een extra bedrag nodig was om de schade te herstellen. Stichting Spurd heeft deze kosten in eerste instantie voorgefinancierd. In 2024 is het bedrag wat nodig was om de schade te herstellen aan de waterschakelkast overgemaakt aan Stichting Spurd.

De aanbesteding voor de renovatie van de kunstgrasvelden op het sportcomplex Flevostraat 50 is goedkoper uitgevallen (€ 83.888) omdat na opname van de technische staat van de constructie bleek dat de onderlaag niet geheel hoefde te worden vervangen. De oude onderlaag is opgewaardeerd waardoor er geen volledige vervanging van de onderlaag hoefde te worden uitgevoerd. Het krediet kan worden afgesloten in 2024.

Verder is het parkeerterrein aan de Westerweg 56B kwalitatief van dien aard dat renovatie van het parkeerterrein niet zal plaatsvinden. Hiermee kan het krediet worden afgesloten en valt een bedrag van € 56.906 vrij.

Programma 3

Wonen

Visie

We zorgen voor een aansprekende woningvoorraad in leefbare buurten waar het fijn is om te wonen. Er is voldoende variatie in woningtypen en prijsklassen, zowel in huur als koop. Zo kan iedereen in elke levensfase een passende woning vinden. Ook is er voldoende ruimte voor bijzondere doelgroepen en huishoudens met een specifieke woon(zorg)vraag.

Doelen en activiteiten

Samen met onze partners werken wij aan deze visie door te sturen op onderstaande punten:

- Een eerlijke verdeling van de sociale huurwoningen van corporaties.
- Een gebalanceerde programmering van nieuwbouw- en transformatielocaties. Hierbij houden we rekening met de ligging en kenmerken van de locatie, de woningvraag van woningzoekenden (binnen en buiten Purmerend) en de behoeften van bijzondere doelgroepen en inwoners met een specifieke woon(zorg)vraag. Ook kijken we naar het beschikbare woningaanbod. De bouw van tijdelijke woningen kan onderdeel zijn van de plannen. Daarnaast blijft het bevorderen van de doorstroming van senioren, zowel in huur- als koopwoningen, een belangrijk aandachtspunt.
- Het behoud en de samenstelling van de bestaande voorraad, zodat het aandeel en het aanbod van betaalbare huur- en koopwoningen en andere schaarse woningen en de leefbaarheid in de wijken zoveel mogelijk wordt beschermd.
- Aandacht voor duurzaamheid en klimaatadaptatie in de bestaande voorraad en in nieuw te bouwen woningen.
- In beeld brengen van de woonzorgopgave en het stimuleren van samenwerking tussen corporaties en zorgaanbieders om hieraan te voldoen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Wonen

We zorgen voor passende woningen en bevorderen de doorstroming (bijvoorbeeld van senioren), zodat inwoners die het hardst een woning nodig hebben meer kans krijgen. Op de middellange termijn werken we aan voldoende beschikbare en betaalbare woningen en vitale, leefbare en inclusieve buurten met een gevarieerd woningaanbod. In heel Purmerend zetten we in op maximale woningbouw, volgens de 30-40-30-verdeling uit het coalitieakkoord: minimaal 30% sociale huur, 40% middeldure huur en koop en 30% vrije keuze.

- In 2024 zijn 475 woningen opgeleverd, er waren 400 nieuwbouwwoningen gepland. Hiervan vallen ongeveer 90 in de categorie sociale huur, 140 in de middeldure huur/koop en 210 in de duurdere huur/koop. Daarnaast zetten we in op het versnellen van de woningbouwopgave.
- De nieuwe Woon(zorg)visie is met enige vertraging opgesteld in 2024 (deze ligt in maart 2025 ter besluitvorming voor aan de raad). Het ophalen van kennis en wensen bij inwoners, zorgprofessionals, woningcorporaties en (maatschappelijke) partners was een belangrijk onderdeel in het proces om tot de Woon(zorg)visie te komen. Gesprekken met verschillende

betrokken partijen en inwoners gaven inzicht in de belangrijkste uitdagingen en opgaven voor Purmerend op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

- De actualisatie van de Nota Kaders en Instrumenten wordt, vanwege de vertraging van de Woon(zorg)visie, in de eerste helft 2025 uitgevoerd.
- De nieuwe Woon(zorg)visie vormt de basis van de toekomstige prestatieafspraken. Door de vertraging van de Woon(zorg)visie, is in overleg met de corporaties en de huurdersverenigingen besloten de huidige prestatieafspraken met 1 jaar te verlengen.
- We hebben het sociaal woonakkoord met de corporaties uitgevoerd.
- Er is een werkproces ingericht voor de uitvoering van de Wet goed verhuurderschap. Voor de wet Betaalbare huur, waarvoor de gemeente per 1 januari 2025 een handhavingsplicht heeft, wordt het werkproces in 2025 verder ingericht. Door het aantreden van een nieuwe minister in juli 2024 is het in maart 2024 ingediende voorstel voor de Wet versterking regie op de volkshuisvesting aangepast, waardoor het opstellen van lokaal beleid moest wachten.
- In december 2024 is de raad geïnformeerd over het functioneren en de resultaten van de nieuwe woonruimteverdeling. In 2024 zijn er geen beleidsmatige, maar wel enkele technische aanpassingen aan de verdeelregels geweest. In 2026 volgt de eerste evaluatie van de per 1 januari gestarte regelgeving.
- Op basis van de evaluatie van de regionale 65+-verhuisvoordeelregeling is in 2024 samen met de corporaties besloten om enkele aanpassingen door te voeren. De leeftijdsgrens is verlaagd naar 55 jaar, het huurbehoud is vervangen door een 3-jarige huurgewenningsperiode en is het nu ook mogelijk te kiezen tussen een financiële verhuisvergoeding of een aantal uren hulp van een klussendienst bij de verhuizing. De nieuwe regeling is per 1 januari 2025 gestart. Er is gekozen om de regeling voorlopig niet op te nemen in de huisvestingsverordening, maar als onderdeel van een nieuw 2-jarig experiment.
- We hebben het sociaal beheer in en rondom de tijdelijke woningen voortgezet, sturen bij waar nodig en zien toe op de exploitatie.
- Ook afgelopen jaar hebben we binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) samengewerkt om de woningbouw op elkaar af te stemmen en te versnellen. Hiervoor voeren we onder andere de Woondeal MRA uit met als doel dat er sneller en meer betaalbare huur- en koopwoningen worden gebouwd.
- We continueerden de samenwerking binnen de MRA voor de huisvesting van aandachtsgroepen. Het doel is om te beschikken over voldoende betaalbare woningen voor alle aandachtsgroepen en deze groepen met de juiste zorg en ondersteuning evenwichtig te verdelen over gemeenten in de regio.
- We hebben samengewerkt met corporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties aan de woonzorgopgave in het Platform Wonen, zorg, welzijn Purmerend. We versterken het netwerk en delen plannen en ideeën op de initiatieventafel.

Wat heeft het gekost

PGR03	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	622	996	1.081	1.143	62
Baten	-24	-130	-220	-162	58
Saldo	598	866	861	981	121

Het programma Wonen heeft per saldo een nadelige afwijking van € 121.000. Dit komt door € 62.000 hogere lasten en € 58.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Wonen

BV031 Wonen	Lasten	Baten
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	62	58
	62	58

Reserves

Reserve wonen

Uit de reserve woonvisie is een bedrag van € 514.696 onttrokken. Dit is het saldo van de exploitatie tijdelijke woningen (programma 2) dat nadelig beïnvloed wordt door de afrekening met vorige beheerder en het later in gebruik nemen van de woningen aan de Kraggeveenstraat (maar wel de volledige kapitaallasten). Vanuit de besluitvorming bij de Najaarsnota is de reserve Woonvisie hernoemd in reserve Wonen en is € 500.000 gedoteerd om de reserve op niveau te houden. Per saldo is in 2024 € 14.696 onttrokken.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen in dit programma.

Programma 4

Milieu

Visie

We streven naar het behoud van een goed milieu en duurzaam gebruik van grondstoffen. Duurzame energieopwekking en vermindering van CO₂-uitstoot vragen de inzet van iedereen om de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs 2015 haalbaar en betaalbaar te maken.

Het afvalbeheer is ingericht met de focus op het zoveel mogelijk gescheiden ophalen van schone en goed recyclebare grondstoffen, en het minimaliseren van restafval wat verbrand moet worden. Daarbij zoeken we de balans tussen gebruiksgemak voor onze inwoners en het behalen van milieudoelstellingen, tegen maatschappelijk verantwoorde kosten.

Doelen en activiteiten

Inzameling van afval en grondstoffen

Een gemeente die werkt voor haar inwoners en ondernemers, met zoveel mogelijk vooraf gescheiden ingezamelde schone grondstoffen. Afvalbeheer is grondstoffenmanagement geworden en de overgang naar het grondstofdenken vraagt om anders ingerichte processen en communicatie. Ook preventie speelt een steeds belangrijkere rol. Het voorkomen van afval ligt niet langer alleen op het bord van de producenten, maar ook op het bord van de inwoners van Purmerend. Door slim kopen en consumeren, aangevuld met gescheiden weggoeien van de grondstoffen, kan veel restafval voorkomen worden. Wij kunnen inwoners hierbij helpen door een makkelijk toegankelijk inzamelsysteem voor grondstoffen te bieden en ze goed en volledig te informeren over het waarom, het nut en de noodzaak van gescheiden inzameling en preventie.

Ecologie

We gaan de komende jaren op veel plekken bouwen en dat heeft grote invloed op de lokale natuur. Het is belangrijk om het leefgebied van beschermde soorten te verbeteren. Door het optimaliseren van het Natuurnetwerk kunnen ook andere planten en dieren daarvan profiteren. Verbeteringen in beheer en inrichting, zowel van gebouwen als het groen, dragen bij aan het behoud van waardevolle leefgebieden in de gemeente. Via onderzoek ontstaat een beter beeld van de voorkomende soorten. In het gekoppelde Ambitiedocument Natuur Inclusief Bouwen komen uitgangspunten voor de bouw en ontwikkeling te staan die bijdragen aan het stedelijke klimaat en biodiversiteit. Uiteindelijk moeten inwoners, organisaties en bedrijven de natuur omarmen.

Communicatie en participatie is een belangrijk aandachtspunt in de op te stellen Visie Ecologie. Er moet een koppeling zijn tussen het SMP en isoleren van woningen. In 2023 werden we geconfronteerd door uitspraak van de rechter, wat geleid heeft tot een SMP waarbij we ons in een volgende stap gaan richten op de praktische toepasbaarheid en handhaafbaarheid. Een nieuwe ontwikkeling naast het SMP is environmental DNA. Het is een onderzoeksmethode die veel sneller uit te voeren is. Isolatiwerkzaamheden lopen dan minder vertraging op. (Eind maart 2025 is duidelijkheid ontstaan over environmental DNA als gelijkwaardig alternatief en het is als methode

naast het SMP goedgekeurd). Voorlopig zetten we DNA alvast zoveel als mogelijk in als aanvullende maatregel om extra inzicht te verkrijgen.

Duurzaamheid

In 2023 is budget vanuit het Rijk beschikbaar gekomen voor de personele invulling van Duurzaamheid. Purmerend heeft al sinds 2017 een doelmatige personele inzet op het terrein van Duurzaamheid. Deze werd tot dan toe volledig ten laste van de algemene middelen van de gemeente geboekt. Het is een van de redenen waarom wij ten opzichte van veel andere gemeenten op onderdelen een voorlopersrol in de energietransitie hadden en hebben. De nu beschikbare subsidie is een ondersteuning voor gemeenten die personele capaciteit op het gebied van klimaat- en energie missen. Voor ons is het hierdoor niet langer noodzakelijk om deze kosten uit eigen middelen te bekostigen.

De ruimte die hierdoor in de begroting ontstaat, kan daarom gebruikt worden om het ingezette duurzaamheidsbeleid voort te zetten. In zijn algemeenheid zit er spanning tussen de grootte van de opgave van verduurzaming in Purmerend en de beschikbare middelen voor een sluitende begroting. Wij zien het als onze belangrijkste taak om onze inwoners te ondersteunen met het realiseren van de energietransitie. In 2024 hebben wij een eerste concept duurzaamheidsagenda gepresenteerd genaamd 'Werken aan de toekomst'. Met deze agenda kiest het college voor 5 transitiepunten:

1. Anders omgaan met energie
 2. Een balans vinden tussen mens, natuur en bebouwing
 3. Anders omgaan met water en koelen
 4. De economie vergroenen en grondstoffen hergebruiken
 5. Ons schoner en anders gaan verplaatsen.
- Volledig gefinancierd uit de aan ons beschikbaar gestelde rijksmiddelen.

Ten opzichte van de Week van duurzaamheid in 2023 is er in 2024 een meer passende vorm gekozen. In samenwerking met Spurd is een actie georganiseerd voor de buitenschoolse opvang in het Purmerbos.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Aardgasvrij maken

We hebben budget gekregen voor de Proeftuin in Overwhere Zuid, met de afspraak dat dit wordt uitgevoerd zolang hiervoor middelen beschikbaar zijn. In 2024 is blok 2 van de proeftuin aardgasvrij gemaakt. Voor 2025 worden de resterende (PAW) middelen beschikbaar gesteld, eventueel aangevuld met aanvullende rijks gelden zoals ISDE, SAH en WIS. Deze middelen worden ingezet om zoveel mogelijk woningen in blok 3 aardgasvrij aan te sluiten. Een blik op de volgende blokken laat zien dat de haalbaarheid van de businesscase steeds lastiger wordt, onder andere door gestegen personeels- en materiaalkosten.

Het college heeft een plan gepresenteerd om het kookgas in de flatgebouwen aan de Ooster- en Westerveen te verwijderen, zodat de kosten voor de bewoners van driemaal vastrecht worden beperkt tot tweemaal vast recht (voor het warmtenet en elektra).

Nationaal Isolatie Programma

In juli 2023 is het Nationaal Isolatie Programma gestart. Hiervoor is een aanvraag voor de eerste tranche ingediend. Deze bijdrage wordt door het Rijk bepaald aan de hand van het aantal koopwoningen met een D, E, F, G of overige labels. In het najaar van 2024 is een aanvraag voor een derde tranche ingediend en toegekend. De regeling richt zich enerzijds op woningen met een lagere WOZ waarde dan € 429.300, en anderzijds krijgen eigenaren die in aanmerking komen voor een energietoeslag voorrang.

Energie- en warmtebronnen

Voor de langere termijn is omwille van de leveringszekerheid behoefte aan een of meer duurzame warmtebronnen voor SVP. Hierbij wordt de mogelijkheid van Geothermie verkend. Dit is voor de langere termijn onvoldoende omdat uitbreiding van het netwerk gewenst is, en biomassa moet worden gezien als een transitiebrandstof.

In het najaar van 2024 is in samenwerking met de provincie en de rijksdienst voor cultureel Erfgoed verder verkend welke mogelijkheden er zijn voor opwekking van windenergie in de Beemster zonder dat dit de Unesco Werelderfgoed-status in gevaar brengt. Op verzoek van enkele ondernemers in de Beemster wordt samen met de provincie gekeken naar mogelijkheden voor winning van onder andere biogas en ander energievormen in de Beemster. De resultaten hiervan worden naar verwachting in 2025 opgeleverd.

Stroom/elektriciteit

Voor het realiseren van ruimtelijke projecten, woningbouw, economische activiteiten van ondernemers én de transitie naar hernieuwbare brandstoffen is elektriciteit nodig. Uit berekeningen blijkt dat er knelpunten zijn in de beschikbaarheid van voldoende elektriciteit voor de geplande ontwikkelingen. Er is onvoldoende elektriciteit en het netwerk is te krap bemeten om de schommelingen tussen vraag en aanbod aan te kunnen. Dit heeft gevolgen voor het uitvoeren van de Purmerendse bestuurlijke agenda. Dit kan op termijn ook merkbaar worden voor inwoner en ondernemers, bijvoorbeeld door beperking van de teruglevering van elektriciteit aan het net door zonnepanelen.

Om verbeteringen te realiseren, werken de verantwoordelijke landelijke partijen aan een nieuw 380 kV-hoogspanningsnetwerk. Het tracé in Noord-Holland, dat voornamelijk bovengronds loopt, is nog niet bekend. Voor de tracékeuze is een Rijkscoördinatieregeling (RCR)-procedure gestart. Daarbij wordt vooruitgelopen op de Omgevingswet, onder andere via de participatieprocedure. Wij volgen dit proces met volle aandacht en maken gebruik van de mogelijkheden om het netwerk optimaal in te passen, met zo min mogelijk effect op de andere Purmerendse ruimtelijke opgaven..

Ook het middenstroomnetwerk in onze regio wordt versterkt. Op korte termijn wordt een nieuwe 150 kV-kabel aangelegd tussen station Wijdewormer en het nieuw te bouwen elektriciteitsstation in Baansteede-Noord. In 2023 zijn hiervoor acties gestart, zodat er in 2026 voldoende stroom is voor het bedrijventerrein en lopende bouwprojecten. Purmerend werkt hierbij nauw samen met andere gemeenten, zodat de netbeheerders zo snel mogelijk kunnen werken. We zijn alert op mogelijke stagnaties en nemen initiatief om deze te voorkomen.

Parallel aan de structurele verbeteringen van het elektriciteitsnetwerk verkennen we de mogelijkheden voor aanvullende lokale initiatieven om beter gebruik te maken van de elektriciteit die wél beschikbaar is. In essentie gaat het hierbij om effectieve afstemming tussen vraag en aanbod. Dit vraagt om activiteiten, investeringen en medewerking van ondernemers én de gemeentelijke organisatie. Er is budget nodig om de lokale initiatieven op gang te brengen en praktisch mogelijk te maken

'Werken aan de Toekomst'

In april 2024 vond een werkbijeenkomst plaats over 'Werken aan de Toekomst', de opvolger van de duurzaamheidsagenda. Dit overzichtsdokument brengt structuur aan in de duurzaamheidsopgave van Purmerend door deze op te delen in 5 deelopgaven.

Het document geeft een integraal beeld van het duurzaamheidsbeleid, met aandacht voor wat er op ons af komt, wat we al doen en wat we de komende jaren gaan doen. Thema's zoals energietransitie, warmtetransitie, biobased bouwen, klimaatadaptatie, ecologie, natuurinclusiviteit en stedelijk afvalwater worden hierin met elkaar verbonden.

In december 2024 besprak de commissie de inhoud van het stuk en op 27 februari 2025 heeft de gemeenteraad het document vastgesteld.

Milieu

Purmerend is schoon, heel en veilig om in te wonen, te recreëren en te werken. De gemeente voert de milieutaken uit volgens de Omgevingswet en stimuleert en ondersteunt bedrijven met een energiebesparingsplicht om bij te dragen aan een duurzame gemeente.

Het Programma Uitvoering en Handhaving Purmerend 2025 en het Evaluatieverslag Uitvoering en Handhaving Purmerend 2023 zijn bestuurlijk vastgesteld en ter kennisname gestuurd naar de gemeenteraad.

Per 1 januari 2024 is in kaart gebracht wat de omvang is van het basistakenpakket en de plustaken. Daarnaast zijn alle in Purmerend bekende milieu-inrichtingen omgezet naar milieubelastende activiteiten. Onder de Omgevingswet is het basistakenpakket fors uitgebreid, waardoor de plustaken milieu, die de gemeente zelf kan uitvoeren of overdragen aan een omgevingsdienst, zijn verminderd.

Er is vastgesteld dat er voor de gemeente onvoldoende taken en formatie overblijft om de taken onder de Omgevingswet op een adequaat en kwalitatief hoog niveau uit te voeren. Ook kunnen de VTH kwaliteitscriteria niet meer worden gehaald. Daarom hebben wij in 2024 samen met de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) de taakoverdracht voorbereid en de personele en financiële gevolgen in kaart gebracht. Met ODIJ is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten. In deze overeenkomst zijn afspraken vastgelegd over de uitbreiding van het basistakenpakket, de overdracht van de plustaken milieu en milieudienstaken. De DVO gaat in per 1 januari 2025 en eindigt zodra de taken zijn ondergebracht in de gemeenschappelijke regeling van ODIJ. Vanaf 2025 voert ODIJ de milieutaken uit.

In het kader van het Energiebesparingsakkoord heeft ODIJ energierelevante bedrijven gecontroleerd, die sinds 2014 onder het basistakenpakket vallen. Daarnaast hebben we gratis energiescans aangeboden aan bedrijven. Een extern bureau heeft bedrijven hiervoor benaderd en, bij interesse, een energiescan uitgevoerd.

De afgelopen jaren is er veel werk verzet om het bodeminformatiesysteem te actualiseren. Dit werk is inmiddels afgerond.

Inzameling van afval en grondstoffen

We verbeteren de gescheiden inzameling van schone grondstoffen door inwoners op creatieve wijze bewust te maken van het nut en de noodzaak van schone grondstoffen, en hen de mogelijkheid te bieden om afval en grondstoffen beter te scheiden.

Het plan van aanpak en business case Omgekeerd Inzamelen is gepauzeerd vanwege de onzekerheden rondom de inzameling en bijbehorende vergoeding van plastic verpakkingen, metalen en drankpakken (PMD).

Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart voor de inrichting van de inzameling van bioafval bij hoogbouw, als vervolg op de pilot inzameling bioafval in de Ooster- en Westerveen.

De communicatiecampagne 'Afval bestaat niet!' wordt afgerond.

Belangrijk om te weten

Wet en regelgeving

Het LAP₃ loopt af en wordt vervangen door het Circulair Materialen Plan (CMP). Het CMP gaat in op 29 december 2025 en sluit beter aan op het programma Nederland Circulair in 2050.

De Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) die de verantwoordelijkheid van de verpakkingindustrie voor inzameling en verwerking van verpakkingen regelt, wordt vernieuwd. Dit betreft zowel een update voor de vergoedingsstructuur voor de komende jaren als de toevoeging van nieuwe onderdelen, zoals textiel en luiers, die onder de UPV gaan vallen.

Ontwikkelingen afval- en grondstoffenbranche

De afval- en grondstoffenbranche blijft zich ontwikkelen. De afzetmarkten voor de verschillende grondstofstromen fluctueren, zowel in bereikbaarheid als prijs. Ook de tariefstructuren staan onder druk, en de vergoedingen voor grondstoffen vertonen een grillig patroon, zowel positief als negatief.

Gescheiden inzameling afval en grondstoffen en hergebruik

De gescheiden inzameling van grondstoffen, het scheidingsniveau van ons afval, is niet gelijk aan het daadwerkelijke hergebruik van deze grondstoffen. De focus verschuift steeds meer naar het maximaliseren van hergebruik, waarbij de kwaliteit van de gescheiden grondstofstromen steeds belangrijker wordt.

Risico's bedrijfsvoering

Het slecht verkrijgbaar zijn van grondstoffen blijft invloed hebben op het productieproces van externe leveranciers, zoals die van (vracht)auto's en onderdelen daarvan, minicontainers, ondergrondse containers en containerbehuizingen voor GFT-hoogbouw. Dit leidt tot olopende levertijden en hogere aanschafkosten. Daarnaast blijven de stijgende brandstofkosten een zorg.

Rijksbeleid duurzaamheid

Het huidige kabinet hanteert een andere benadering van duurzaamheid. Lopende verplichtingen worden nagekomen, maar door mondiale ontwikkelingen is terughoudendheid bij de ontwikkeling van nieuwe initiatieven.

Warmtebronnen

Stadsverwarming Purmerend en de gemeente onderzoeken de haalbaarheid van nieuwe warmtebronnen, waaronder geothermie.

Maatwerkoplossingen buitengebied Beemster

Voor de bedrijven en woningen in het buitengebied van Beemster bestaat een grote behoefte aan meer mogelijkheden voor de energietransitie. Hier is stadsverwarming niet de eerste optie. De keuzevrijheid voor de uitvoering van de energietransitie wordt beperkt door verschillende voorschriften. Het conserverend ruimtelijk beleid is bewust gekozen om het landschap voorzichtig te behandelen, zodat het historisch karakter van de polder zo min mogelijk wordt aangetast. Daarom worden deskundigen gevraagd te adviseren over de mogelijkheden voor energietransitie zonder de waarden van het gebied te schaden, en om een afwegingskader op te stellen. Dit kader kan ruimte bieden voor maatwerkoplossingen.

Landelijk gebied

De provincie heeft in mei 2023 een eerste versie van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) goedgekeurd. Het PPLG wordt uitgewerkt in 5 regio's waaronder Laag Holland. De gebiedsplannen richten zich op het herstellen en realiseren van natuurgebieden, innovaties in veehouderijen voor lagere stikstofuitstoot, het bieden van perspectief voor landbouwers en het verhogen van het grondwaterpeil in de veenweiden. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan waterkwaliteit, biodiversiteit, het klimaat, erfgoed en recreatie.

Wat heeft het gekost

PGRo4	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	15.730	16.308	19.284	20.205	921
Baten	-17.825	-17.779	-19.148	-20.013	-865
Saldo	-2.095	-1.471	136	192	56

Het programma Milieu heeft per saldo een nadelige afwijking van € 56.000. Dit komt door € 921.000 hogere lasten en € 865.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

BVo41 Milieu	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	13.911	13.929	14.446	14.488	43
Baten	-16.192	-16.227	-16.563	-16.642	-80
Saldo	-2.281	-2.298	-2.117	-2.154	-37
BVo42 Duurzaamheid					
Lasten	1.819	2.378	4.839	5.717	878
Baten	-1.633	-1.552	-2.586	-3.370	-785
Saldo	186	826	2.253	2.347	94

Afwijkingen beleidsveld Milieu

BVo41 Milieu	Lasten	Baten
Kwijtscheldingen en oninbaar (afvalstoffenheffing)		
De totale lasten kwijtscheldingen en oninbaar zijn in 2024 € 125.000 lager dan begroot, waarvan kwijtscheldingen € 67.000 en oninbaar € 58.000.	-125	0
Ottrekking voorziening afvalstoffenheffing		
De onttrekking aan de voorziening afvalstoffenheffing is inclusief de nacalculatie op btw en overhead € 306.000 lager dan begroot.	0	306
Hogere verwerkingskosten afvalstromen		
Er is sprake van hogere verwerkingskosten afvalstromen van € 188.000 als gevolg van prijs- en hoeveelheidsverschillen.	188	0
Hogere inkomsten uit afvalstromen		
Er is sprake van hogere inkomsten uit afvalstromen van € 326.000. Dit betreft met name huis-grijsvuil € 153.000 (waarvan € 135.000 afrekening 2023 nagescheiden afval via Verpact), papier € 98.000 en overige stromen € 75.000.	0	-326
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	-20	-60
	43	-80

Afwijkingen beleidsveld Duurzaamheid

BVo42 Duurzaamheid	Lasten	Baten
Proeftuin Aardgasvrij		
De uitvoering van Blok 3 uit de proeftuin verloopt anders dan vooraf voorzien. De lasten vallen hierdoor lager uit in 2024. Daarnaast wordt een deel van de kosten gedragen door derden, dit heeft hogere baten tot gevolg.	-143	-104
Lokale Aanpak Isolatie		
Voor het opzetten van een lokaal isolatieprogramma heeft de gemeente een specifieke uitkering (SPUK) ontvangen. De kosten welke voortvloeien uit het programma worden gedekt middels deze SPUK.	847	-845
CDOKE		
De gemeente heeft een specifieke uitkering (SPUK) toegewezen gekregen. De middelen zijn bestemd voor Klimaat- en energiebeleid. De fasering van de gleden loopt anders dan voorzien, dit heeft voor 2024 lagere baten tot gevolg. De in 2024 verwachte baat komt terug in 2025.		198
Personeelskosten		
De personeelskosten vallen per saldo hoger uit. Door het niet kunnen invullen van vacatures is de doorbelasting lager. Echter, deze posities zijn ingevuld met ingehuurd personeel. Deze kosten zijn hoger, hetgeen hogere lasten tot gevolg heeft.	102	
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	72	-34
	878	-785

Reserves

Reserve duurzaamheid

Aan de reserve duurzaamheid is in 2024 per saldo € 1.115.898 onttrokken. De onttrekking wordt gedaan op basis van de werkelijke kosten van het project aardgasvrij en overig duurzaamheidsbeleid. De totale onttrekking is € 3.535.789. De dotatie aan de reserve komt tot stand door subsidies welke worden ontvangen. In totaal is € 2.419.891 gedoteerd. Het saldo van de reserve is ultimo 2024 € 5.228.265

Voorzieningen

Voorziening afvalstoffenheffing

Per jaareinde 2023 was € 2.828.269 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Hiervan is in 2024 € 220.000 onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2024. In 2024 is per saldo € 68.514 aan de voorziening afvalstoffenheffing onttrokken. De lagere onttrekking van € 151.486 volgt uit de bijgestelde begroting afvalbeheer (€ 154.130 nadelig) en het jaarresultaat afvalbeheer (€ 305.616 voordelig). Het saldo van de voorziening afvalstoffenheffing bedraagt ultimo 2024 € 2.759.755.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 5

Bereikbaarheid

Visie

Purmerend groeit. Binnenstedelijk worden de komende jaren veel woningen toegevoegd. Nieuwe én bestaande inwoners moeten op een veilige, comfortabele en snelle manier naar hun bestemmingen kunnen reizen. Daarbij mogen geen groepen buiten de boot vallen. De binnenstedelijke verdichting vraagt daarom om nieuwe oplossingen. We stimuleren zoveel mogelijk wandelen, fietsen en het openbaar vervoer. Reizen met de auto blijft mogelijk.

Doelen en activiteiten

In december 2022 is het 'Mobiliteitsplan Purmerend' vastgesteld door de gemeenteraad van Purmerend en het dagelijks bestuur van de Vervoerregio Amsterdam (VRA). In november 2024 is de eerste voortgangsrapportage vastgesteld, waarin ook het uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2026 is opgenomen. Deze rapportage is in januari 2025 aan de gemeenteraad aangeboden.

Daarnaast is samen met de VRA een programmaorganisatie opgezet en ingevuld. Ook is de financiering voor het programmamanagement geregeld, onder andere met medewerking van de VRA.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

- Een groot deel van 2024 stond in het teken van de werkzaamheden aan de A7. Samen met Rijkswaterstaat zijn maatregelen genomen om de verkeerssituatie en verkeershinder in en om Purmerend te beheersen. Zo is onder meer een bypass gerealiseerd bij de Laan der Continenten.
- De verkeersstudie voor het multimodaal netwerkkader is in het voorjaar van 2024 gestart. In deze studie wordt inzichtelijk gemaakt in hoeverre het mogelijk is om het verkeer in Purmerend in 2040 af te wikkelen. Toekomstige knelpunten en mogelijke oplossingen worden in kaart gebracht. De oplevering van de studie is halverwege 2025 gepland.
- In het najaar van 2024 is gestart met het opstellen van een parkeervisie, parkeerbeleidsplan en parkeernormennota. Het is voorzien dat een deel hiervan in de loop van 2025 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd, en een ander deel begin 2026.
- In het najaar van 2024 werd besloten om het betaald parkeren uit te breiden naar het Waterlandkwartier en de Bloemenbuurt. De invoering van betaald parkeren in deze gebieden staat gepland voor het voorjaar van 2025. De parkeerautomaten op straat moesten worden vervangen; de aanbesteding was in 2024. De nieuwe parkeerautomaten worden in de loop van 2025 geplaatst.
- Er is een onderzoek uitgevoerd naar de behoeften aan deelmobiliteit onder de inwoners van Purmerend. De resultaten worden gebruikt bij het doorontwikkelen van beleid op het gebied van deelmobiliteit.
- De planstudie naar de herinrichting van de oost-westverbinding (onder andere Gedempte Where – Purmersteenweg - Waterlandlaan) is gestart. Ook het haalbaarheidsonderzoek naar een

mobiliteitshub Waterlandkwartier loopt. Daarnaast is de planstudie voor de herinrichting van 4 HOV-kruispunten van start gegaan. We ontvingen voor deze 3 projecten een BO-MIRT-subsidie van de rijksoverheid.

- In september 2024 is gestart met het opstellen van een verkeersveiligheidsplan, inclusief uitvoeringsprogramma. Het plan wordt in het vierde kwartaal van 2025 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Naast beleidsstudies en ontwerpend onderzoek zijn in 2024 ook diverse projecten uitgevoerd of gestart:

- Herinrichting Van IJsendijkstraat;
- Verbetering verkeersveiligheid Middenweg Noord en Zuid;
- Verbetering toegankelijkheid diverse bushaltes;
- Verbetering comfort fietspaden Churchillaan;
- Verbreding fietspad Oudelandsdijkje (samenwerking met HHNK);
- Verkeersveiligheid Grevelingenmeer;
- Verbetering fietsoversteken Grotenhuys en van Osweg;
- Verbetering verkeersveiligheid Purmerdijk;

Wat heeft het gekost

PGR05	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	4.958	5.729	7.080	6.791	-289
Baten	-3.850	-4.014	-5.292	-5.388	-97
Saldo	1.108	1.714	1.788	1.402	-386

Het programma Bereikbaarheid heeft per saldo een voordelige afwijking van € 386.000.

Dit komt door € 289.000 lagere lasten en € 97.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Bereikbaarheid

BV051 Bereikbaarheid	Lasten	Baten
Straatparkeren		
De opbrengst uit straatparkeren was dit jaar hoger dan begroot. In de Najaarsnota werd al een hogere opbrengst geprognosticeerd; de uiteindelijke realisatie overtrof de prognose met 3%. De extra opbrengsten dragen positief bij aan de reserve parkeren, wat meer ruimte biedt voor toekomstige parkeerprojecten.	0	-114
A7: versterking brug Purmerend		
In 2024 herstelde Rijkswaterstaat de 'Korporaal van de mariniers Jeroen Houwelingbrug' (de brug in de A7, over de Neckerstraat). Ook intern werden we geconfronteerd door dit drukker verkeersnetwerk. Bij de Najaarsnota 2024 was de verwachting dat de gemeentelijke kosten zouden oplopen naar € 900.000. Eind 2024 zijn de kosten op € 647.375 vastgesteld in overleg met Rijkswaterstaat. Rijkswaterstaat vergoed deze kosten.	-253	253
Projecten verkeersveiligheid		
De verkeersveiligheidswerkzaamheden voor de herinrichting van IJsendijkstraat zullen voor een deel plaatsvinden in 2025. De verkeersveiligheidswerkzaamheden voor de herinrichting rondom kindcentrum de Vlieger zijn nog niet gestart in 2024, de werkzaamheden staan gepland in 2025. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025.	-153	0
Mobiliteitsplan		
In 2024 zijn diverse onderdelen van het uitvoeringsprogramma mobiliteitsplan Purmerend opgestart. Zo zijn onder meer de planstudie HOV-knelpunten Purmerend en de verkeersstudie MultiModaal Netwerkkader opgestart. Voor 2025 en verder zijn de eerder gereserveerde middelen nodig om de noodzakelijke stappen richting uitvoering te zetten. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025.	-100	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	217	-236
	-289	-97

Reserves

Reserve Parkeren

Bij de Voorjaarsnota 2023 is besloten dat de jaarlijks positieve resultaten van de parkeermaatregelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve parkeren. Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en te gebruiken voor parkeeroplossingen, kan er een gesloten systeem voor parkeren worden gecreëerd. Hierbij kunnen verschillende aspecten zoals het aanwijzen van gebieden voor betaald parkeren, de kosten, de tarieven voor zowel straat- als garageparkeren, het aantal parkeerplekken en de bezettingsgraad worden gemonitord en gestuurd met behulp van de reserve parkeren als (egaliserings)buffer. De bestemmingsreserve parkeren is conform de realisatie gemuteerd: een dotatie van € 1.620.416. Het saldo van de reserve is ultimo 2024 € 4.187.753.

Voorzieningen

Er zijn geen voorzieningen aanwezig in dit programma.

Investeringsen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 6

Beheer openbare ruimte

Visie

De openbare ruimte moet een plaats zijn waar je op een aantrekkelijke en comfortabele manier kan verblijven en mensen kan ontmoeten. Er moet ruimte zijn voor water en groen, natuur, sport en spel, klimaatadaptieve maatregelen, energietransitie, mobiliteit, een nieuwe circulaire economie en een gezonde en meer natuurinclusieve gemeente. Dit alles heeft invloed op het gebruik, de inrichting en het beheer van onze leefomgeving.

De openbare ruimte is van ons allemaal. Het is de plek waar mensen verblijven, met vrienden afspreken, sporten, spelen en naar een evenement gaan. Purmerend groeit. Meer inwoners en woningen betekent dat er meer druk op de openbare ruimte ontstaat: zowel onder- als bovengronds wordt het steeds voller. Dit vraagt om een efficiënte inrichting van de openbare ruimte, waarbij het onderhoudsniveau stapsgewijs verbeterd wordt.

Doelen en activiteiten

De openbare ruimte wordt gebruikt door alle inwoners en bezoekers van Purmerend. Die ruimte is schoon, heel, veilig, groen en richten we zo in dat we voorbereid zijn op klimaatverandering. We werken integraal door opgaven aan elkaar te koppelen en werken toe naar minimaal kwaliteitsniveau B voor alle disciplines. We streven daarmee naar een toekomstbestendige en fijne leefomgeving van en voor iedereen en werken daarbij samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Het beheren van de openbare ruimte betekent het in stand houden van de bestaande situatie, maar vanwege de veranderende behoeftes ook steeds meer het (her)inrichten, optimaliseren en toekomstbestendig maken van de openbare ruimte. Door de onderhoudsplanning van de verschillende vakdisciplines op elkaar af te stemmen, zorgen we ervoor dat we zowel onder- als bovengronds zoveel mogelijk efficiënt werken.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Integraal beheer en onderhoud

Een functionele, veilige, toekomstbestendige en aantrekkelijke leefomgeving. We voeren het integraal beheerplan uit waarin we beschrijven hoe we door planmatig cyclisch onderhoud naar minimaal kwaliteitsniveau B gaan in de komende jaren, met uitzondering van de Binnenstad (kwaliteitsniveau A).

- In lijn met het Parkenplan worden de parken één-voor-één opgeknapt. Begin juni 2024 is het vernieuwde Kooimanpark heropend. De ontwerpprocessen voor het Leeghwaterpark en Park De Dwarsgouw zijn in 2024 gestart. Het definitief ontwerp Leeghwaterpark is inmiddels gereed en wordt in februari 2025 behandeld door de raad. In 2024 is de opwaardering van Park De Noord gestart en halverwege 2025 wordt het heropend. Na oplevering van een park wordt het, net als

de begraafplaatsen, de binnenstad en de beschermde dorpsgezichten, minimaal onderhouden op kwaliteitsniveau A.

- De openbare ruimte wordt evenwichtig, klimaatadaptief en duurzaam ingericht en beheert. In alle vakdisciplines kijken we naar mogelijkheden om te verduurzamen en te innoveren, qua materiaal en werkwijze.
- In 2024 wordt verder gewerkt aan diverse rioolvervangingsprojecten, wordt de verlichting in de gemeente verder vervangen door ledverlichting en wordt gekeken welke onnodige of niet-functionele verhardingen omgezet kunnen worden naar groen. We monitoren de voortgang en kwaliteit met periodieke inspecties en waarborgen de veiligheid door technische inspecties, alles volgens het vastgestelde Integraal Beheerplan Openbare Ruimte.
- We zetten het ingezette cyclisch onderhoud in het groen voort en verbeteren de biodiversiteit, natuurinclusiviteit en groei- en leefomstandigheden voor de bomen.
- We beoordelen kritisch welke stukken we wel of niet intensief maaien. Hiermee blijven we de biodiversiteit stimuleren, terwijl we ook kijken waar we de beeldkwaliteit in de openbare ruimte kunnen verbeteren. Zo gaan we de zichthoeken bij kruisingen, rotondes en oversteekplaatsen met ruw gras vaker maaien.
- We geven duidelijk aan hoe we de openbare ruimte inrichten voor goed beheer. Daarom actualiseren we de HIOR, waarin de laatste wet- en regelgeving en beleid zijn verwerkt voor externe partijen die werken aan het ontwikkelen of herinrichten van de openbare ruimte.

Wegenoverdracht Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK)

HHNK draagt het beheer van wegen over aan gemeenten, zodat het zich volledig kan richten op zijn watertaken. In Noord-Holland zijn vrijwel alle wegen inmiddels overgedragen, behalve in 2 Waterlandse gemeenten.

Samen met de regiogemeenten (Waterland, Wormerland, Edam- Volendam, Landsmeer) en HHNK zijn uitgangspunten opgesteld voor de businesscase voor deze overdracht. Deze uitgangspuntennotitie werd op 28 februari 2023 vastgesteld door het college en begin maart ter informatie naar de raad gestuurd. De uitgangspuntennotitie is de basis voor de businesscase. Deze moet inzicht geven in de financiële gevolgen van de overdracht en ondersteunt de besluitvorming. Naast wegen gaat het ook om bijbehorende bomen en overige inrichting. In de Beemster is dit een omvangrijk areaal.

HHNK betaalt het wegenonderhoud voor een deel uit gemeentelijke bijdragen en een deel uit wegenheffing bij inwoners van de gemeenten waar het wegen beheert. In 2024 was niet volledig duidelijk wat precies wordt overgedragen en in welke staat het verkeert (wegen, bomen en kunstwerken). Hierdoor was de haalbaarheid van de overdracht per 1 januari 2025 onzeker. De verwachting is dat in het derde kwartaal van 2025 voldoende duidelijkheid is om een goed advies aan het college en de raad voor te leggen.

Ervaringen in andere gemeenten laten zien dat overdracht zonder volledig inzicht in de kwaliteit kan leiden tot onverwachte meerkosten, onder andere door achterstallig onderhoud en gebreken in funderingen. Daarom wordt samen met HHNK onderzocht welke activa worden overgedragen. Begin 2025 is gestart met een onafhankelijk onderzoek om de kwaliteit in beeld te brengen. Vanwege ontbrekende gegevens worden aanvullende metingen en onderzoeken uitgevoerd in overleg met HHNK.

Door deze extra onderzoeken is de geplande overdracht per 1 januari 2025 niet gehaald. De resultaten worden verwerkt in een business case, waarin de impact van de overname en de resterende onzekerheden duidelijk worden. Pas nadat afspraken zijn gemaakt met HHNK over

overdrachtsvoorwaarden, herstelwerkzaamheden en resterende risico's, kan het college en de raad een definitief besluit nemen.

Klimaatadaptatie

Het klimaat verandert en weersextremen nemen toe. Om hierop te anticiperen is in 2024 gewerkt aan de totstandkoming van de nieuwe Klimaatadaptatiestrategie gemeente Purmerend 2025-2030. Deze is in de raad van februari 2025 vastgesteld. Met deze strategie werken we, in lijn met het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA), toe naar een klimaatbestendige en waterrobuuste gemeente in 2050. Onze uitgangspunten voor een klimaatbestendige en waterrobuuste gemeente Purmerend zijn:

1. Rekening houden met water en bodem
2. Anders omgaan met (regen)water
3. Gezonde leefomgeving
4. Gevolgbeperking overstromingen

Bij grootschalige herstructurering (weg-, rioolvervanging) worden klimaatadaptievemaatregelen meegenomen om de kwetsbaarheid terug te dringen. Binnen ruimtelijke ontwikkelingen hanteren we de Basisveiligheidsniveaus Klimaatbestendige Nieuwbouw als eis, in lijn met de Omgevingsverordening van de Provincie Noord-Holland.

In 2024 zijn onderstaande projecten klimaatbestendig uitgevoerd:

- Overwhere-Zuid deelplan A6-1: groene waterbuffers en waterpasserende verharding.
- Wheermolen-Oost deelplan 2 (maart 2025 gereed): waterbergende weg, meer groen.
- Park De Noord: Meer oppervlaktewater, natuurlijke beschoeiing, groen.
- Van IJsendijkstraat: waterbergende parkeerplaatsen.

In 2025 wordt onder andere gestart met de volgende projecten en klimaatadaptieve maatregelen:

- BOL Luitje Broekemastraat en Koggenland: waterbergende parkeerplaatsen.
- Leeghwaterpark: extra oppervlaktewater met natuurvriendelijke oevers.
- Overwhere-Zuid deelplan A6-2: waterpasserende verharding en natuurvriendelijke oevers.
- Wheermolen deelplan 3: Waterbergende weg, meer groen en verbeteren boomgroeiplaatsen.

Belangrijk om te weten

Technische installaties

Artikel 3 van de Arbowet bepaalt dat organisaties bij de bedrijfsvoering van elektrische installaties aan wettelijke verplichtingen moeten voldoen. In 2023 heeft een externe partij een plan van aanpak opgesteld. Op basis daarvan is in 2024 een installatieverantwoordelijke (openbare ruimte) aangewezen door de gemeentesecretaris/directie. Om het beleid goed vast te leggen, is in 2024 gestart met het opstellen van het handboek 'Bedrijfsvoering van elektrische installaties in de openbare ruimte'. Dit handboek is begin 2025 gereed en wordt door de gemeentesecretaris getekend.

Vervolgacties vanuit het vaststellen van het handboek zijn:

- Het (her)opleiden van medewerkers die werken met elektrische installatie in de openbare ruimte.
- Het aanwijzen van medewerkers die werken met elektrische installatie in de openbare ruimte.
- Het borgen van de inspecties van elektrische installaties in de openbare ruimte.

- Een nieuw sleutelplan opzetten van de elektrische installaties in de openbare ruimte.

Risico bedrijfsvoering

De komende jaren ligt het risico in de bedrijfsvoering voornamelijk in stijgende materiaalkosten, beperkte capaciteit, maar ook de energie-, brandstof- en loonkosten en het ondanks de grote opgave bereikbaar houden van de stad.

In de Voorjaarsnota 2024 zijn de begrote bedragen niet geïndexeerd volgens onze kostenstijging. Hierdoor worden achterstanden minder snel ingelopen dan bestuurlijk vastgesteld, waardoor het langer duurt om naar beheerniveau B te komen. Daarnaast leidt het uitblijven van areaaluitbreiding (VJN 2023 en verder) tot een uitholling van de bestaande budgetten, wat ook gevolgen heeft op het beheerniveau.

In 2024 is het budget van Beheer en Onderhoud incidenteel gecorrigeerd voor Wegen en Civiel, vanwege een verwachte onderbesteding voor de periode 2024-2027. We verwachten deze uitgenomen budgetten na 2027 weer nodig te hebben.

Van GRP naar WRP

Het Water- en rioleringsprogramma (WRP) vervangt Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) en beschrijft hoe we de komende jaren afvalwater inzamelen en zorgtaken voor regen- en grondwater uitvoeren. Het uitgangspunt is dat we op doelmatige wijze bijdragen aan een gezonde en prettige leefomgeving. De overgang van GRP naar WRP is het gevolg van de Omgevingswet.

Bij (grootschalige) nieuwbouw en herontwikkeling houden we rekening met toekomstige ontwikkelingen, zoals extremere buien of langdurige droogte. Hierdoor verandert de inrichting van de openbare ruimte, er is meer ruimte nodig voor (tijdelijke) opvang van water. We streven ernaar om werken met elkaar te combineren en zoeken continue naar de optimale balans tussen kosten, risico's en prestaties.

Inwoners en bedrijven van onze gemeente dragen via de rioolheffing jaarlijks bij aan de benodigde middelen. Tarieven worden indien nodig bijgesteld op basis van actuele en verwachte kosten en opbrengsten. Het WRP laat de trend van de rioolheffing over de langere termijn zien.

De gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland hebben het WRP gezamenlijk opgesteld. Dit programma bestaat uit een regionaal en een gemeentespecifiek deel en bevat een plan voor het beheer van grondwater.

Wat heeft het gekost

PGRo6	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	33.803	37.375	40.983	39.248	-1.735
Baten	-12.879	-11.879	-13.291	-13.431	-140
Saldo	20.924	25.496	27.692	25.817	-1.875

Het programma Beheer openbare ruimte heeft per saldo een voordelige afwijking van € 1.875.000. Dit komt door € 1.735.000 lagere lasten en € 140.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Beheer openbare ruimte

BVo61 Beheer openbare ruimte	Lasten	Baten
Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR)		
Betreft lagere lasten van € 1.650.000 en hogere baten van € 259.000 voor per saldo lopend beheerbudget IBOR en projectmatige werkzaamheden aan het beheer van de openbare ruimte. De volgende zaken liggen hieraan ten grondslag. De Verzettslaan 2e fase en het Grevelingenmeer zijn doorgeschoven naar 2025 i.v.m. werkzaamheden aan de A7. Op verzoek van het programma binnenstad en portefeuillehouder is de Purmersteenweg uitgesteld vanwege de bereikbaarheid van de binnenstad tijdens feestdagen in november/ december. De Purmersteenweg is inmiddels uitgevoerd, de Verzettslaan is medio april gereed en het Grevelingenmeer volgt daarna. Daarnaast heeft het vervangen van houten fiets-/ voetgangersbruggen vertraging opgelopen door een mislukte aanbesteding en kon er ten slotte door het natte najaar pas later begonnen worden met het aanplanten waardoor ook een deel van deze werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2025.	-1.650	-259
Onderzoekskosten wegenoverdracht HHNK		
De kwaliteitstoets voor wegen en bomen kon in 2024 niet starten wegens vertraging van de aanbesteding. Uitvoering zal in 2025 plaatsvinden. Voorgesteld wordt dit saldo van € 159.000 toe te voegen aan de reserve instandhouding openbare ruimte.	-318	159
Baten begraafplaatsen en aula		
Lagere baten begraafplaatsen en aula door het achterblijven op de begroting van de begraafplaatsrechten (€ 80.000) en minder inkomsten uit de exploitatie van de aula (€ 59.000).	0	139
Baten straatreiniging		
Hogere baten straatreiniging door een vergoeding per inwoner per openbare prullenbak vanuit Verpact (€ 88.000) en afrekening in 2024 van de zwerfafvalvergoeding 2013-2022 (€ 84.000).	0	-172
Elektriciteitsverbruik		
De lasten voor het elektriciteitsverbruik zijn € 168.000 hoger dan begroot (structureel effect). Hiervan heeft € 104.000 betrekking op riolering (gemalen).	168	0
Beheerskosten riolering		
De lagere beheerskosten riolering van € 217.000 betreffen hogere inspectiekosten voor de gemengde rioolstelsels van € 306.000 en uitgestelde onderhoudswerkzaamheden aan riolering en gemalen voor € 523.000.	-217	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000.	282	-7
	-1.735	-140

Reserves

Bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte

Ter egalisatie van de uitgaven voor de uitvoering van het integrale beheerplan openbare ruimte (IBOR) is de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte in 2022 ingesteld. Per jaareinde 2023 was € 8.503.807 beschikbaar in de reserve instandhouding openbare ruimte. Hiervan is in 2024 € 850.000 onttrokken voor het vervolg van de vervanging bomen (storm Poly) en € 50.000 voor overigen. Bij de Najaarsrapportage is € 218.750 geraamd als dotatie aan de reserve instandhouding openbare ruimte voor het kwaliteitsonderzoek overdracht wegen HHNK (deel civiele kunstwerken). Per jaareinde is het voordelig saldo (€ 2.060.000) van lopend beheerbudget en projecten (waarvan de start of afronding in 2024 niet kon worden gerealiseerd), toegevoegd aan de reserve instandhouding openbare ruimte. Het saldo van de reserve instandhouding openbare ruimte bedraagt ultimo 2024 € 9.882.557.

Voorzieningen

Voorziening gemeentelijke watertaken

Per jaareinde 2023 was € 2.392.953 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Dit betreft met name een saldering van doorgeschoven werk uit voorgaande jaren. Als gevolg van tariefsegalisatie en het resultaat op het product riolering is in 2024 per saldo € 777.327 onttrokken aan de voorziening gemeentelijke watertaken. Het saldo van de voorziening gemeentelijke watertaken bedraagt per einde 2024 € 1.615.626.

Voorziening onderhoud begraafrechten

Per jaareinde 2023 was € 1.306.652 beschikbaar in de voorziening onderhoud begraafrechten ter egalisering van meerjarig afgekochte begraafrechten en afkoopsommen onderhoud. In 2024 is er wegens afkoopsommen € 216.228 toegevoegd aan de voorziening en is er € 239.032 onttrokken aan de voorziening. De stand van de voorziening is per einde 2024 € 1.283.848.

Investerings

Per jaareinde zijn er kredieten die afgesloten moeten worden, maar waarvoor het restantkrediet doorgeschoven moet worden naar 2025 wegens nog niet afgeronde projecten. Het betreft de volgende kredieten: Verv.beleid speelvoorzieningen 2024 (€ 44.000), Beschoeiingen 2023 en 2024 (€ 271.000), Uitvoeringsprogramma asfalt 2024 (€ 190.000), Middenweg (Asfalt) (€ 75.000), Uitvoeringsprogramma elementen 2024 (€ 450.000), Wegen- Bomenbeleid (wortelopdruk) 2023 en 2024 (€ 471.000), GRP-Klimaatadaptieve maatregelen 2023 en 2024 (€ 70.000), GRP-Overwhere Zuid 2022 (€ 510.585) en GRP-RenGemalen(incl.telem/verv.afslui)²³, waarbij het krediet 2025 wordt verlaagd met € 114.000. Voorgesteld wordt om deze kredieten af te sluiten en het restant door te schuiven naar 2025.

Er is sprake van een beperkte overschrijding (5,1%) van het krediet Herinr. van IJsendijkstraat (wegen) van € 28.000 door meerwerk binnen het project. De kredieten Overwhere-Zuid OVL 2022 en 2023 overschrijden in totaal met € 90.500 wegens hogere prijzen en niet geraamde kosten voor het afkoppelen van de lichtmasten van het net van Liander. Bij het project Overwhere-Zuid wordt

gebruik gemaakt van een eigen OVL-net om sneller te kunnen reageren bij kabelstoringen en deze zelf af te handelen.

Programma 7

Ruimtelijke ordening

Visie

In Purmerend en werelderfgoed Beemster is staat een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving voorop. Wonen, werken, recreëren en verblijven zijn goed in balans. De gemeente stimuleert ontwikkeling, alleen en samen met initiatiefnemers, en waakt over de kernwaarden van de Beemster.

De gemeentelijke inzet en de mate van (rechts)zekerheid voor inwoners en bedrijven worden per situatie bepaald, waarbij we nadrukkelijk de eigen kracht van de gemeenschap benutten. Het toekomstgerichte programma Purmerend 2040 blijft de komende jaren een belangrijk onderdeel van de inzet.

We versterken onze positie in de regio en dragen daar actief aan bij. Samen met onze partners werken we verder aan de ruimtelijke ontwikkeling van de MRA en de rest van de regio, onder andere via de verstedelijkingsstrategie.

Doelen en activiteiten

We bouwen verder aan een complete en compacte gemeente, met toekomstgerichte ambities en doelstellingen binnen het kader van Purmerend 2040. Dit doen we in lijn met de Omgevingswet en met een welwillende en constructieve houding richting inwoners en ondernemers.

We staan voor veel uitdagingen op het gebied van wonen, werken, klimaat, mobiliteit en energie. We verbinden deze met elkaar, zoeken hierin de juiste balans en vertalen dit naar gebieds- en locatieontwikkelingen. Daarin onderscheiden we 3 grote clusters: het sleutelgebied – bestaande stad (waaronder de binnenstad), de Oostflank en de Westflank.

In deze clusters vinden verschillende (gebieds)ontwikkelingen plaats, waarbij we nieuwe woningen, werkplekken, wegen en voorzieningen realiseren die bijdragen aan de ambities uit onder andere de woonvisie, het mobiliteitsplan en de kantorenvisie. De 3 clusters zijn complementair aan elkaar, kennen elk hun eigen invulling, dynamiek en fasering. Zo ligt de nadruk in de Westflank op de uitvoering van dorpsontwikkelingsvisies, terwijl in het sleutelgebied stedelijke ontwikkelingen worden gerealiseerd. Samen dragen deze clusters bij aan een complete gemeente.

Als gemeente behartigen we het algemene belang. Ontwikkelingen en werkzaamheden beïnvloeden onze wijken, buurten en dorpen. Daarom vinden we participatie belangrijk. We leggen de te maken afwegingen tijdig voor aan de gemeenschap en zorgen voor een transparant, uitlegbaar en navolgbaar proces voor elke inwoner. Tegelijkertijd hanteren we geen 'u vraagt, wij draaien'-aanpak.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de nieuwe Omgevingswet van kracht geworden. We kijken terug op een overgangsjaar, waarin nog veel 'oude' planologische maatregelen moesten worden afgerond, terwijl tegelijkertijd het nieuwe instrumentarium werd verkend. Nog vóór het zomerreces hebben voor het eerst met de raad gesproken over een ontwikkeling (bouwplan Gouwzeestraat 6 -100), waarop het adviesrecht volgens artikel 16.15a en 16.15b van de Omgevingswet van toepassing is. In 2025 krijgt dit ontwerp, in lijn met het (algemene) raadsbesluit van 2 juni 2022, een vervolg. Dat geldt ook voor het omgevingsplan voor de gebieden binnenstad en Wheermolen, die prioriteit hebben en waarvoor in 2024 de voorbereiding is gestart en voortgezet. Begin 2024 is, met het oog op de Omgevingswet, de Algemeen plaatselijke verordening al aangepast.

In 2023 is een samenstel van bouwstenen aangemerkt als Omgevingsvisie 1.0. Tijdens een werkbijeenkomst met de raad in 2024 is gesproken over de opgaven in de fysieke leefomgeving waarvoor onze gemeente zich tot 2050 gesteld ziet. Hierbij zijn 5 opgaven geïdentificeerd. De opgavennotitie, die is voorbereid, vormt een eerste stap richting een opvolgende, meer integrale en gebiedsdekkende Omgevingsvisie. In 2025 volgt in ieder geval nog een perspectievennotitie, waarop de ontwerp-Omgevingsvisie kan worden gebaseerd. De vaststelling van de nieuwe Omgevingsvisie is voorzien in 2026.

Purmerend 2040

We bouwen verder aan een complete en compacte stad Purmerend, vitale dorpen en een aantrekkelijk werelderfgoed Beemster met toekomstgerichte ambities en doelstellingen binnen het kader van Purmerend 2040.

- Ook 2024 stond vooral in het teken van het uitvoeren van al gemaakte plannen. Met gebiedsontwikkelingen als het Waterlandkwartier, de herstructurering van Wheermolen-Oost en de campusontwikkeling op De Koog zijn flinke vorderingen gemaakt.
- In 2024 heeft de raad de woon(zorg)visie, het Integraal Huisvestingsplan (IHP) en de behoeften inventarisatie naar commerciële en maatschappelijke voorzieningen, besproken, met het oog op groei en demografische ontwikkelingen. Deze plannen kunnen in 2025 worden vastgesteld. Dat geldt ook voor de verbrede duurzaamheidsagenda 'Werken aan de toekomst'. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in gebiedsontwikkelingen, de omgevingsvisie en de investeringsagenda. Ook onze inzet voor de opwaardering van de stadsparken kan niet onvermeld blijven.
- In 2024 zijn we voortdurend alert geweest op mogelijkheden voor de taakstelling 'opvang ontheemden', zowel in bestaande bebouwing als op nog te ontwikkelen locaties.

MRA en de regio

We versterken onze positie in de regio en dragen daar actief aan bij. Samen met onze partners werken we verder aan de ruimtelijke ontwikkeling en brede welvaart van de MRA en de rest van de regio.

- In 2024 is vervolg gegeven aan de uitwerking van de NOVEX MRA (voorheen het Verstedelijkingsconcept Rijk/Regio) en de opzet van de Uitvoeringsagenda Zaanstreek-Waterland, mede op basis van onze eigen propositie Zaanstreek-Waterland. Voor Purmerend en haar inwoners is het van belang dat niet alleen binnen stedelijke gebieden, maar ook

daarbuiten en over de gemeentegrenzen heen, zaken zoals ecologische zones en waterbeheer toekomstbestendig zijn.

- Ook Purmerend heeft te maken met het stroomvraagstuk. Met de stroomleveranciers TenneT en Liander wordt dit continu gemonitord. Daarnaast wordt in nauw overleg met andere gemeenten en de provincie gezocht naar mogelijke oplossingen. Zo wordt de realisatie van een onderstation voorbereid, en wordt er nagedacht over een 380kV-transportleiding, onder aansturing van de ministeries EZK en KGG. In 2024 zijn raadsleden tijdens diverse bijeenkomsten, zowel regionaal als gemeentelijk, hierover bijgepraat.
- In 2024 is de MRA agenda 2025-2028 'Anders kijken, anders doen' voorbereid. Daarbij is afgesproken dat de wethouder Ruimtelijke Ordening van Purmerend de bestuurlijk trekker is van één van de uitvoeringslijnen. Samen met de gemeenten Edam-Volendam, Waterland en Landsmeer is een zogenaamde Regio Deal Waterland voorbereid en aangevraagd.

New Towns Alliantie

De New Towns Alliantie, waar Purmerend zich in 2023 bij heeft aangesloten, bestaat uit diverse (voormalige) groeikernen verspreid over Nederland. Het doel van deze alliantie is kennisuitwisseling en meer (financiële) aandacht bij het Rijk voor die groeikernen. In 2024 is een rapport overhandigd aan de minister naar aanleiding van een gezamenlijk onderzoek naar de socio-economische en sociaal-maatschappelijke 'gezondheid' van de betreffende steden gedaan. Hierin wordt gevraagd om middelen ter beschikking te stellen. In 2024 is er een aanzet gedaan voor een uitvoeringsplan. Voor Purmerend is dit een kans zich te versterken op sociaal-maatschappelijk en economisch gebied.

Clusters

We onderscheiden 3 grote clusters:

1. Het sleutelgebied - bestaande stad (waaronder de binnenstad)
2. De Oostflank
3. De Westflank

In deze clusters vinden verschillende (gebieds)ontwikkelingen plaats, waarbij we nieuwe woningen, werkplekken, wegen en voorzieningen realiseren die bijdragen aan de ambities en doelen die zijn gesteld in onder andere de woonvisie, het mobiliteitsplan en de kantorenvisie. De 3 clusters zijn complementair aan elkaar, kennen elk hun eigen invulling, dynamiek en fasering. Samen dragen deze clusters bij aan een complete gemeente.

Cluster sleutelgebied - bestaande stad (uitvoering stedelijke ontwikkelingen)

Purmerend streeft naar 1 groot centrumgebied, waarbinnen de binnenstad, het Wagenweggebied en het Waterlandkwartier samenkomen. Ondertussen volgen de vele veranderingen in de bebouwde omgeving langs de oostwestroute ('de stedelijke rug') elkaar in hoog tempo op. Ook onze ambitie om deze verkeersader zelf als stadsboulevard in te richten, is concreet in voorbereiding.

- In 2024 zijn de appartementen op de PostNL-locatie en Wagenweg 9 opgeleverd
- De bouw van appartementen aan de Waterlandlaan en in de Vijfhoek in de binnenstad vordert gestaag. De sociale huurwoningen aan de Gorslaan zijn opgeleverd en op het terrein van het voormalige politiebureau aan de Waterlandlandlaan zijn de tijdelijke woningen in gebruik genomen.
- In november 224 heeft de Raad van State een (tussen)uitspraak gedaan over het bestemmingsplan voor realisatie van bijna 500 appartementen aan de Burgemeester D.

Kooimanweg ('bestuurlijke lus'). De initiatiefnemer heeft daarop de vergunningsaanvraag op orde gebracht met als doel de bouw te starten in 2026. Voor ontwikkeling van de overige percelen in het Wagenweggebied zijn diverse gesprekken gevoerd met de eigenaren. Dit heeft in een enkel geval geresulteerd in een intentieovereenkomst (Baetland).

- De verbouwing van pop- en cultuurcentrum P3 tot een integraal muziekcentrum is gestart.
- Ook in 2024 zijn de vastgestelde visie en het uitvoeringsprogramma voor de binnenstad voortvarend opgepakt. We merken dat onze inspanningen voor een gezellige en levendige binnenstad z'n vruchten afwerpt. De ambitie voor een in het oog springende invulling van de Schapenmarkt met toegevoegde waarde voor de binnenstad is in 2024 uitvoerig besproken en omgezet in een concreet project.

Naast het centrumgebied vinden veel ontwikkelingen plaats in en rond de Wheermolen en De Koog. De wijkvernieuwing van Wheermolen-Oost is in volle gang en gebeurt in nauw overleg met de bewoners. In De Koog wordt gewerkt aan de transformatie van een bedrijventerrein naar een werk-woongebied met een (e)sporttechcampus.

- De raad heeft een positief en bindend advies gegeven over de sloop en herbouw van de lage Gouwzeeflat (nummers 6-100). Het bouwplan voor de Henri Dunantstraat, dat ook sloop en herbouw omvat, is in 2024 op verzoek van de raad besproken aan de hand van 9 alternatieven. Dit plan wordt nu, met inachtneming van de raadsbesluitvorming, verder uitgewerkt tot een omgevingsvergunning.
- Voor bedrijventerrein De Koog is in september 2024 een ontwikkelstrategie vastgesteld, waarbij de gebiedsvisie gedeeltelijk is gewijzigd. De volgende stap is de vaststelling van een spelregelkaart en een financieel kader voor het campusgebied. Eind 2024 is de vergunning verleend voor een tijdelijke sporthal voor 10 jaar, vanwege het gebrek aan bewegingsonderwijsruimte voor de Purmerendse Scholen Groep (PSG). Daarnaast heeft de raad aanvullende krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van Skills Garden op De Koog.

Naast de grotere gebiedsontwikkelingen zijn er diverse kleinere gebieds- en locatieontwikkelingen waaronder het Karekietpark/Leeuwerikplein, Kwadijkerpark, Kop West en de binnenwijkse ontwikkellocaties (BOL). Over de stand van zaken van al deze ontwikkelingen wordt jaarlijks in detail gerapporteerd in het Meerjarenprogramma Grondexploitatie.

Cluster Westflank (Werelderfgoed Beemster, uitvoering dorpsontwikkelingsvisies en Kom A7)

- Voor de Westflank en werelderfgoed Beemster is in 2024 onder andere invulling gegeven aan de raadsnotie 'Visie Nekkerzoom' door de (gewijzigde) vaststelling van een spelregelkaart. In het verlengde daarvan heeft de raad het bestemmingsplan Beemsterbuiten niet vastgesteld. Het opstellen van stolpenbeleid heeft enige vertraging opgelopen en staat nu gepland voor september 2025. Daarnaast is het bestemmingsplan Buitengebied Beemster 2012-reparatie partiële herziening 2021, naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State, opnieuw aangepast.
- Voor de ontwikkeling van het Integraal Kindcentrum (IKC) in nieuwbouwplan De Keyser in Middenbeemster heeft de raad in 2024 een beeldkwaliteitplan vastgesteld. Daarnaast is voor de ontwikkeling van een Seniorenhof in Middenbeemster een grondexploitatie vastgesteld. Met het oog op de spoedige realisatie van een nieuwe school in Zuidoostbeemster is in 2024, naast de Jonk-locatie, ook een alternatieve locatie onderzocht.

- Na de definitieve uitspraak van de Raad van State, waarbij de provinciale, reactieve aanwijzing op het bestemmingsplan voor een hotel in de Kom A7 in stand is gebleven, hebben wij in 2024 overleg gevoerd met de initiatiefnemer en de provincie, mede op basis van de anterieure overeenkomst. De verwachting is dat de raad in 2025 een besluit kan nemen over een aangepast bouwplan.
- In 2024 heeft de gemeente Wormerland het Gebiedsprogramma Neck vastgesteld. Purmerend is in het voortraject betrokken geweest. Bij de verdere uitvoering van de maatregelen uit het gebiedsprogramma (zeker bij de Nekkerstraat en de Oude Provincialeweg) ligt een samenwerking tussen Wormerland en Purmerend voor de hand.

Cluster Oostflank (droogmakerij De Purmer en Vurige Staart)

- De strategische gebiedsvisie De Purmer, opgesteld samen met gemeenten Edam-Volendam en Waterland, is in 2024 politiek-bestuurlijk in 2 rondes besproken. Na de aanneming van amendementen door de raden van Purmerend en Waterland, is de besluitvorming over een tweede versie gestart. De aangepaste visie voor de hele droogmakerij is nu definitief, nu ook Waterland zich in januari 2025 bij de besluitvorming heeft aangesloten.
- In april 2024 heeft de raad de visie Oostflank Purmerend vastgesteld en een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Mede op basis van de uitkomsten van het participatieproces zijn de gewijzigde, gemeentelijke uitgangspunten (zoals het behoud van het Purmerbos met een zorgvuldige inpassing van de doorgetrokken IJsselmeerlaan en goede aansluiting op omringende ontwikkelingen) in de visie verwerkt. De samenwerking met Staatsbosbeheer is herijkt. In de tweede helft van 2024 is met vereende krachten gewerkt aan de verdere ontwikkeling van deze locatie(s), onder andere met een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en de voorbereiding van de vereiste milieueffectrapportage in samenhang met een op te stellen gebiedsprogramma.

Planologische maatregelen 2024

De volgende, planologische maatregelen zijn in 2024 geagendeerd voor bespreking en besluitvorming door de gemeenteraad, of zijn nog in bewerking of in behandeling in het kader van een juridische procedure.

Soort planologische maatregel	Onderwerp	Stand van zaken / situatie per ultimo 2024
structuurvisie Beemstermaat	spelregelkaart Nekkerzoom (beleidsregels)	raadsbesluit: 29-02-2024 / gewijzigd vastgesteld
omgevingsvisie	Omgevingsvisie Purmerend 2.0(<i>opgavennotitie in voorbereiding</i>)	raadsbijeenkomst: 16-09-2024 / (raad: 27-02-2025)
bestemmingsplan	Buitengebied Beemster 2012 - reparatie partiële herziening 2021	raadsbesluit: 28-11-2024 / in werking, onherroepelijk: nee
bestemmingsplan (project)	Vredenburgweg	raadsbesluit: 22-12-2022 / in werking, onherroepelijk: nee
bestemmingsplan (project)	Burgemeester D. Kooimanweg 4, t/m 14 – 2022 (<i>herstelbesluit in voorbereiding</i>)	uitspraak Raad van State: 23-11-2024 / (raad: 30-01-2025)
bestemmingsplan (project)	Wormerweg 27, Westbeemster	raadsbesluit: 29-02-2024 / geschorst in afwachting van bodemprocedure
bestemmingsplan (project)	Tarwestraat 2022	raadsbesluit: 29-06-2023 / onherroepelijk: ja
bestemmingsplan (project)	Middenpad naast 41, Zuidoostbeemster	raadsbesluit: 29-02-2024 / onherroepelijk: ja
bestemmingsplan (project)	Purmerdijk 3	raadsbesluit: 28-03-2024 / onherroepelijk: ja

bestemmingsplan (project)	Purmerenderweg 34, Zuidoostbeemster	raadsbesluit: 28-03-2024 / onherroepelijk: ja
bestemmingsplan (project)	Purmerenderweg 15 en 16, Zuidoostbeemster	raadsbesluit: 25-04-2024 / onherroepelijk: ja
bestemmingsplan (project)	Beemsterbuiten	raadsbesluit: 25-04-2024 / niet vastgesteld
bestemmingsplan (project)	Lisdoddestraat 40	raadsbesluit: 30-05-2024 / onherroepelijk: ja
bestemmingsplan (project)	Aletta Jacobslaan 7	raadsbesluit: 26-09-2024 / onherroepelijk: ja
bestemmingsplan (project)	Koggenland – Luitje Broekemastraat	raadsbesluit: 24-10-2024 / in werking, onherroepelijk: nee
verklaring van geen bedenkingen	Hobrederweg 40A	raadsbesluit: 29-02-2024 / onherroepelijk: nee
verklaring van geen bedenkingen	Middenweg 22a, Noordbeemster	raadsbesluit: 26-09-2024 / onherroepelijk: nee
verklaring van geen bedenkingen	Jisperweg 134	raadsbesluit: 21-12-2023 / onherroepelijk: ja
verklaring van geen bedenkingen	Zuidijk 11	raadsbesluit: 21-12-2023 / onherroepelijk: ja
verklaring van geen bedenkingen	Jisperweg 112 c	raadsbesluit: 30-05-2024 / onherroepelijk: ja
bindend advies (BOPA)	Gouwzeestraat 6 / 100	raadsbesluit: 24-04-2024 / positief: ja, onherroepelijk: nee
bindend advies (BOPA)	Gorslaan 60	raadsbesluit: 26-09-2024 / positief: ja, onherroepelijk: nee
bindend advies (BOPA)	Henri Dunantstraat	raadsbesluit: 19-12-2024 / niet van toepassing
voorbereidingsbesluit (herhaling)	kernwinkelgebied binnenstad	raadsbesluit: 20-04-2023 (<i>werkingsduur: tot 1 juli 2025</i>)
voorbereidingsbesluit	Dwarsgouw	raadsbesluit: 25-05-2023 (<i>werkingsduur: tot 1 juli 2025</i>)
beeldkwaliteitplan	IKC Middenbeemster	raadsbesluit: 29-03-2024 (<i>in werking</i>)
nota omgevingskwaliteit Purmerend	reclame-uitingen sport- en recreatierreinen	raadsbesluit: 30-05-2024 (<i>in werking</i>)

Grondbeleid

Eind 2024 heeft de raad de nieuwe Nota Grondbeleid Purmerend 2024 vastgesteld. Dit is een actualisatie van de nota uit 2019 en deze vertoont daardoor duidelijke overeenkomsten met het eerdere beleid. De nieuwe nota bouwt voort op de koerswijziging die in 2019 is vastgesteld. Naast financiële belangen spelen maatschappelijke doelen nu een grotere rol spelen in de afwegingen.

Nieuw in deze nota zijn de wijzigingen in terminologie, zodat deze aansluit op de Omgevingswet en de recente notitie grondexploitaties van de commissie BBV. Een opvallende verandering ten opzichte van 2019 is het verdwijnen van 1 vaste gemeentelijke voorkeursrol bij alle ontwikkelingen. Waar dit voorheen gebruikelijk was, wordt nu per ontwikkeling beoordeeld welke rol het meest geschikt is. Hierbij wordt een afwegingskader gehanteerd om deze keuze te onderbouwen.

Volgens de Nota Grondbeleid (2024) bieden we jaarlijks het Meerjarenprogramma. Grondexploitaties (MPG) ter vaststelling aan aan de gemeenteraad. De effecten van het MPG zijn verwerkt in deze jaarrekening. Het MPG wordt vastgesteld vóór de besluitvorming over de jaarrekening. In het MPG wordt gerapporteerd over gronden die de gemeente in exploitatie heeft genomen. Naast een financieel verslag bevat het MPG ook een inhoudelijke toelichting op samenwerkingsverbanden, strategische grondposities en projecten waarbij faciliterend grondbeleid aan de orde is.

Vastgoed

Veel gemeentelijke voorzieningen zijn gevestigd in ons vastgoed. Wij zorgen voor een toekomstbestendig en kwalitatief vastgoedbestand om te kunnen voorzien in urgente maatschappelijke behoeften. Waar mogelijk zetten we dit vastgoed strategisch in, bijvoorbeeld om projecten of initiatieven te versnellen. Een groot deel van het gemeentelijke vastgoed is al

verduurzaamd. Dit draagt bij aan de klimaatdoelstellingen, verlaagt kosten en maakt de panden toekomstbestendig. Dit beleid zetten we door volgens de Nota Duurzaam Vastgoedbeheer.

Belangrijk om te weten

Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 ingegaan. Het eerste jaar heeft vooral in het teken gestaan van de overgang, waarbij planologische maatregelen volgens het 'oude' regime van de Wet ruimtelijke ordening zijn afgehandeld. Tegelijkertijd is er met de nieuwe wet- en regelgeving en de toepassing van de bijbehorende instrumenten een eerste ervaring opgedaan. We merken dat de doorlooptijd van processen en projecten oploopt als gevolg van toenemende bezwaar- en beroepsprocedures en verzoeken om openbaarheid. Daarom hebben we in 2024 aansluiting gezocht bij het Platform Woningmakers Nederland en de diverse versnellingstafels, om de woningbouwontwikkeling zoveel mogelijk te stimuleren en te versnellen.

Gemeentelijk vastgoed

Het beleid over het gemeentelijk vastgoed is vastgelegd in de Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017. Het vastgoed is beoordeeld op basis van een aantal vastgestelde criteria (financieel, strategisch en functioneel) en de bijdrage die het levert aan de uitvoering van het gemeentelijk beleid. Dit heeft geleid tot de indeling van het gemeentelijk vastgoed in 2 groepen: kernvastgoed, dat voorlopig in eigendom blijft, en herontwikkelingsvastgoed, dat tijdelijk in eigendom is of uiteindelijk verkocht of afgestoten wordt. Het vastgoed waarmee geen strategische- of beleidsdoelen worden gediend, worden op termijn zoveel mogelijk afgestoten. Deze objecten worden afgestoten, gesloopt of verkocht wanneer de gelegenheid zich voordoet, door deze actief op de markt aan te bieden of voor sloop in aanmerking komen. Komend jaar wordt gestart met de herziening van de Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend.

Restgroen

In januari 2021 heeft het college, in lijn met het Restgroenbeleid, besloten geen restgroen meer te verkopen voordat een grondige inventarisatie van al het eigendom heeft plaatsgevonden.

In 2022 is een externe partij aangesteld om al het eigendom van de gemeente te controleren op oneigenlijk grond- en watergebruik en zij hebben 2.170 situaties geconstateerd. De totale omvang betreft 47.166 m² aan eigendommen dat in gebruik is door derden zonder dat hier afspraken over zijn gemaakt.

Als vervolg op de inventarisatie wordt een plan van aanpak, inclusief kostenraming en te maken keuzes, opgesteld en ter besluitvorming voorgelegd aan het college. Dit plan beschrijft de aanpak voor het al dan niet formaliseren van het grondgebruik.

Meerjarenonderhoudsplan

Alle objecten die de afgelopen jaren in beheer waren zijn beoordeeld op hun onderhoudstoestand. De kosten van zowel het dagelijks als planmatig onderhoud worden opgenomen in een Meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Elke 4 jaar wordt een herinspectie uitgevoerd, en tussentijdse mutaties in de MJOP worden bijgehouden en verwerkt.

Eigendom schoolgebouwen

In tegenstelling tot het ander gemeentelijk vastgoed zijn bijna alle schoolgebouwen juridisch eigendom van de schoolbesturen, niet van de gemeente. Het beheer en onderhoud van deze

gebouwen is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen, die hiervoor rechtstreeks middelen van het Rijk ontvangen. De gemeente blijft wel verantwoordelijk voor de nieuwbouw van onderwijshuisvesting. Een aantal schoolgebouwen is niet overgedragen, bijvoorbeeld omdat ze een multifunctionele functie hebben.

Stichting Spurd

Kapitaalgoederen binnen het programma sport omvatten het zwembad, de sporthallen, gymzalen en buitensportaccommodaties. Stichting Spurd is verantwoordelijk voor de exploitatie en het dagelijks onderhoud van de sportaccommodaties. De afspraken hierover zijn vastgelegd in een exploitatieovereenkomst uit 2008, die binnenkort wordt vernieuwd. Daarbij worden de buitensportaccommodaties in de Beemster toegevoegd. Stichting Spurd draagt zorg voor het onderhoud van de accommodaties, en dit wordt periodiek geëvalueerd. In overleg met de stichting worden de onderhoudsplannen jaarlijks bekeken en vernieuwd.

Wat heeft het gekost

PGR07	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	32.250	27.116	42.490	21.179	-21.311
Baten	-21.319	-22.606	-36.784	-20.081	16.703
Saldo	10.931	4.510	5.706	1.099	-4.607

Het programma Ruimtelijke ordening heeft per saldo een voordelige afwijking van € 4.607.000. Dit komt door € 21.311.000 lagere lasten en € 16.703.000 lagere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Ruimtelijke ordening

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
Moties Beemster Stolpenbeleid en Vrijkomende Agrarische Bebouwing		
De motie Stolpenbeleid verzoekt om beleid tot behoud-, maar ook tot richtlijnen voor verduurzaming en ontwikkeling van stolpen te komen. Het afgelopen jaar is samen met provincie gewerkt aan criteria voor stolpenontwikkeling ter behoud van het gehele stolpenbestand. Met onze input heeft de provincie Richtlijnen voor behoud historische stolpboerderijen ontwikkeld. De gemeente Purmerend heeft Mooi Noord-Holland opdracht gegeven om aan de hand van deze richtlijnen een lokaal stolpenbeleid te ontwikkelen. Begin 2025 zal het participatieproces van start gaan. De motie Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB) verzoekt om beleid op te stellen voor locaties met vrijkomende agrarische bebouwing. Vanwege de ontwikkelingen op het gebied van het NPLG, het PPLG en de inventarisatie van VAB, bevindt de uitwerking van deze motie zich in de onderzoeksfase. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025 en toe te voegen aan het exploitatiebudget RO-structuren.	-137	0
Purmerend 2040		
Het afgelopen jaar is vanuit programma 2040 een aanzet gedaan voor stadspromotie/ placebranding voor onze gemeente. Het plan van aanpak dat is gemaakt zal in 2025	-100	0

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
tot uitvoering worden gebracht in een campagne. Er zal een huisstijlhandboek worden opgesteld en er zullen uitingen via diverse media en in gebiedsontwikkelingen zoals de Koog en het Waterlandkwartier worden ontwikkeld. Daarvoor zal extern advies worden ingewonnen. Het plan van aanpak heeft meer tijd gekost, waardoor de uitvoering doorschuift naar 2025. De dekking is de bestemmingsreserve gronden. Het voorstel is om dit budget in 2025 te onttrekken uit de reserve in plaats van 2024.		
Omgevingsplan		
Bij de Voorjaarsnota 2024 is er € 1.000.000 (2023-2025) beschikbaar gesteld door het Rijk aan Purmerend ten behoeve van het bereiken van de doelen van de Omgevingswet. Dit geld komt door middel van een jaarlijkse onttrekking van € 200.000 (reserve omgevingsplan) vrij voor bestedingen aan de wijzigingen van het omgevingsplan. In 2024 waren de bestedingen € 115.069 lager dan begroot. Dit bedrag wordt daarom minder onttrokken uit de reserve.	-115	0
Verbouwing P3		
De verbouwing (realisatiefase) P3 loopt door in 2025. De aanbesteding is in 2024 gedaan, bouw is reeds gestart. Het resterende budget wordt overgeheveld naar 2025.	-511	
Onderhoud en beheer gebouwen en gronden		
In deze jaarrekening wordt op het onderhoud en beheer meer uitgegeven dan begroot. Voor zover dit groot onderhoud is, komt dit ten laste van de voorziening. Voor zover dit dagelijks beheer en onderhoud is, komt dit ten laste van de exploitatie.	213	
SPUK Hoogspanningskabel		
De werkzaamheden m.b.t. hoogspanningskabel Zuiderweg 20 hebben hogere lasten tot gevolg gehad. Dit wordt volledig gedekt uit de bijbehorende SPUK gelden (bijdrage RvO).	221	-221
Loonkosten team Vastgoed		
Bij het team Vastgoed is er sprake van een geringe, incidentele onderbezetting op de vaste formatie. Daarbij is er meer aan investeringen gewerkt. Dit leidt in het programma tot een lagere last.	-175	
Gebruiksbeding		
In 2024 is er een overeenkomst gesloten voor het opheffen van het gebruiksbeding op een perceel in de Oostflank van de gemeente. De gemeente Purmerend ontvangt hiervoor een vergoeding. De raad is hierover met een memo geïnformeerd. Voorgesteld wordt deze hogere baat toe te voegen aan de bestemmingsreserve gronden.		-2.875
Gebiedsvisie De Koog		
Gewerkt is aan de gebiedsvisie De Koog. De kosten zijn hoger uitgevallen dan begroot. Deze hogere kosten worden gedekt door een subsidie welke is ontvangen. Deze subsidie heeft een hogere baat tot gevolg.	131	-209
Startbouwimpuls		
De gemeente Purmerend heeft voor een viertal projecten de specifieke uitkering (SPUK) Startbouwimpuls ontvangen. De verwachting was dat alle projecten in 2024 zouden aanvangen. Eén van de projecten vangt aan in 2025. Dit heeft lagere baten en lasten tot gevolg in 2024.	-380	380
Dorpsvisie Noord- en Westbeemster		
Het afgelopen jaar is prioriteit gegeven aan andere projecten. Hierdoor zijn de lasten lager dan begroot.	-145	
Dorpsontwikkelingsvisie Middenbeemster		

BV071 Ruimtelijke ordening	Lasten	Baten
In 2024 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. De kosten zijn de lasten hoger dan begroot.	117	
Faciliterend grondbeleid		
De baten en lasten met betrekking tot het Faciliterend grondbeleid behoren in evenwicht te zijn (het is immers kostenverhaal). Er zijn € 2.590.000 minder kosten gemaakt dan geraamd en om die reden is er ook sprake van € 2.590.000 lagere baten.	-2.590	2.590
Particuliere initiatieven		
Alvorens er overeenkomsten worden gesloten met betrekking tot facilitaire projecten, worden er kosten gemaakt. Hierover staan nog geen directe baten. De lasten aangaande deze trajecten vallen hoger uit dan begroot.	200	
Grondexploitatie		
De verantwoording van de grondexploitatie verloopt via de exploitatie van dit programma. Dit resulteert in lagere baten en lagere lasten. Conform regelgeving worden jaarlijks in de programmaverantwoording van baten en lasten zowel de werkelijke lasten van het bouwrijp maken als de werkelijke verkopen getoond. Het saldo daarvan is de mutatie onderhanden werk (OHW).	-18.609	18.609
Winstneming		
Op basis van de herziende grondexploitatiebegroting (MPG 2025) wordt er een winst verwacht voor Baanste Noord en Kop West. Conform BBV is er een tussentijdse winstneming genomen van € 485.638 (Baanste Noord € 485.638). Daarnaast worden Verzettslaan en Steltloper 8 afgesloten met een winst van in totaal € 863.907 (Verzettslaan € 237.471 en Steltloper 8 € 626.436). Deze bedragen komen volledig ten gunste van de bestemmingsreserve gronden.		-1.350
Verliesvoorziening		
Op basis van de herziende grondexploitatiebegroting (MPG 2025) wordt er meer verlies verwacht voor Waterlandkwartier en de Binnenwijkse Ontwikkellocaties (BOL) en is er een dotatie van € 590.146 (Waterlandkwartier € 12.744 en de Binnenwijkse Ontwikkellocaties (BOL) € 577.402) gedaan aan de eerder gevormde verliesvoorziening ten lasten van de bestemmingsreserve gronden. Daarnaast is er een vrijval uit de verliesvoorziening Wheermolen-Oost van € 203.519.	590	-204
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	-21	-17
	-21.311	16.703

Reserves

Bestemmingsreserve gronden

In 2024 is € 5.230.634 toegevoegd aan de bestemmingsreserve gronden en in totaal € 1.836.109 onttrokken vanwege:

- Besluit jaarrekening 2023: € 1.571.331
- Toevoeging bestemmingsreserve woningbouwprogrammering: € 1.866.517
- Winstneming 2024: € 1.349.545
- Actualisatie verliesvoorziening: € 203.519
- Afwikkeling diverse anterieure overeenkomsten: € 189.722
- Budgetoverheveling Oostflank: € 50.000
- Verliesneming 2024: - € 590.146

- Gebiedsontwikkeling De Koog: - € 554.586
- Niet te verhalen plankosten: - € 314.448
- Purmerend 2040 / placemaking: - € 146.550
- Onderzoek Flora en Fauna: - € 102.130
- Ontwikkelvisie Purmer-Zuid Zuid: - € 64.130
- Visie recreatie en toerisme: - € 42.165
- Dorpsontwikkelvisie Noord- en Westbeemster: - € 13.954
- Nieuwstraat 107 / rentelasten: - € 8.000

Bestemmingsreserve omgevingsplan

Bij de Voorjaarsnota 2024 is besloten dat de jaarlijkse bijdrage van het Rijk (decembercirculaire 2023), voor de invoeringskosten van de omgevingswet, worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve omgevingsplan. De totale toevoeging van 2023 tot en met 2025 zal uitkomen op circa € 1 miljoen. Deze reserve dient als dekking voor de bestedingen voor externe advies- en onderzoekskosten om tot een definitief omgevingsplan te komen (2024 tot en met 2028). In 2024 zijn de rijksmiddelen 2023 á € 345.746 (resultaatbestemming) en de rijksmiddelen 2024 á € 305.000 gedoteert aan de reserve en € 84.931 onttrokken aan de reserve voor externe advies- en onderzoekskosten. Het saldo van de reserve is ultimo 2024 € 565.815.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud gebouwen

In 2024 heeft er een dotatie van € 2.152.000 en een onttrekking van € 3.190.000 plaats gevonden. Ultimo 2024 bedraagt deze voorziening € 4.641.000.

Voorziening kostenverhaal sociale woningbouw

In 2024 heeft een dotatie van € 127.000 plaatsgevonden. Er hebben in dit jaar geen onttrekkingen plaatsgevonden. Ultimo 2024 bedraagt deze voorziening € 285.000

Voorziening kostenverhaal parkeervoorzieningen centrumgebied

In 2024 heeft er een dotatie en onttrekking plaats gevonden van € 159.000. Ultimo 2024 bedraagt deze voorziening € 0.

Voorziening mobiliteit en groen

In 2024 heeft er een dotatie en onttrekking plaats gevonden van € 372.000. Ultimo 2024 bedraagt deze voorziening € 0.

Voorziening gebiedseigenkosten Middenbeemster

In 2024 heeft er een dotatie plaats gevonden van € 61.000. Ultimo 2024 bedraagt deze voorziening € 61.000.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 8

Veiligheid

Visie

We zien graag dat inwoners van de gemeente Purmerend zich veilig en prettig voelen. Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. De gemeente heeft de regiefunctie en stimuleert de goede uitvoering van taken door politie, brandweer en andere hulpverleningsdiensten. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met veiligheidsaspecten. Dat gaat verder dan algemene maatregelen om onveilige situaties te voorkomen. Het gaat ook om op elkaar passen, snelle reactie bij meldingen en een vertrouwd gezicht in de wijk of buurt, of in het dorp. De rol van gemeentelijke handhavers is meer dan alleen handhaving. Zij zorgen voor verbinding en zichtbaarheid van de gemeente in de wijk en moeten voldoende capaciteit hebben om te kunnen doen wat nodig is. Dit noemen wij wijk- en dorpsgericht werken. We laten hierbij ruimte aan inwoners om verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen buurt. Dat gebeurt nu al door het project Ogen en Oren, of in buurtwhatsappgroepen en Facebookgroepen. We bieden ruimte aan andere initiatieven en mogelijkheden uit de samenleving.

Doelen en activiteiten

Eens in de 4 jaar stelt de gemeenteraad de doelen vast die de gemeente op het terrein van veiligheid nastreeft. Wij hebben deze doelen voor de komende jaren samen met u geformuleerd in het Integraal Veiligheidsplan 2023 – 2026. Daarin zijn 5 thema's geprioriteerd:

- Jeugd en Veiligheid
- Cybercriminaliteit
- Zorg en veiligheid
- Ondernijning
- Leefbaarheid

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Jeugd en veiligheid

- In 2024 hebben we belangrijke stappen gezet om de weerbaarheid van jongeren te versterken en criminele jeugdgroepen aan te pakken.
- Aan iedere school is een Jeugdboa verbonden.
- In 2024 zijn geen testkoperacties ingezet. Wel is begonnen met de voorbereiding voor deelname aan een landelijke pilot NIX-18. In deze pilot worden er gedurende het jaar testkopers ingezet door een extern bureau. Na iedere ronde wordt een persoonlijke terugkoppeling gegeven aan de ondernemers en praktische tips om de naleving van de leeftijdsgrens te verbeteren. In 2024 zijn horecazaken benaderd om hieraan deel te nemen, en de pilot start in 2025. Daarnaast zijn preventief gesprekken gevoerd met ondernemers naar aanleiding van een signaal van de NVWA over de verkoop van alcohol aan minderjarigen.
- Na de actualisatie van het horeca-vergunningenbestand in de binnenstad van Purmerend hebben we samen met ODIJ en milieutoezicht een gezamenlijke controle uitgevoerd op de Koemarkt. Bij

enkele horecazaken ontbrak de leeftijdssticker voor de leeftijdscontrole. Deze is direct verstrekt en opgehangen. De vergunningen waren in orde en als deze niet digitaal of ter plaatse aanwezig waren, is dit direct in orde gemaakt.

Vroegsignalering en preventie

Het vroegsignaleringsoverleg jeugd is doorontwikkeld tot een breed overleg waarin diverse zorg- en veiligheidspartners structureel samenwerken. Jongeren die zorgwekkend gedrag vertonen worden op basis van informatie besproken, zodat we gezamenlijk kunnen bepalen welke interventie het meest passend is en wie de beste mogelijkheden heeft om hulp te bieden.

Daarnaast is in 2024 de VIOS-aanpak tot stand gekomen, een samenwerking met het primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs. Hierdoor hebben we beter zicht op risico's, trends en ontwikkelingen en kunnen we scholen effectiever ondersteunen bij preventie. In 2024 hebben we voorlichtingen georganiseerd voor docenten, ouders en jongeren over onderwerpen zoals ondermijning en digitale veiligheid.

Aanpak criminele jeugdgroepen

In 2024 is de samenwerking met partners voortgezet om jeugd in beeld te brengen en criminele jeugdgroepen vast te stellen. De lopende groepsaanpak kon doorgaan, terwijl er ook een nieuwe groep jonge aanwas in beeld kwam. Door het aannemen van twee procesregisseurs op aanpak van jeugd en veiligheid is de capaciteit vergroot waardoor we deze jongeren beter kunnen begeleiden en de samenwerking tussen partners is versterkt.

Convenant VIOS

Het regionale convenant Veilige School is op 13 september 2024 ondertekend. Hieruit is de Purmerendse VIOS-aanpak (Veilig in en om de school) voortgekomen. Dit is een aanpak waarin we samen met scholen, het samenwerkingsverband VO, Clup Welzijn en politie werken aan een veilige schoolomgeving. De aanpak is gebaseerd op een aantal pijlers: een sterkere regionale samenwerking, kennisontwikkeling voor ouders, jongeren en professionals en effectieve hulpverlening. In 2024 hebben we kennisbijeenkomsten georganiseerd voor ouders over online gezond en veilig opgroeien, trainingen voor onderwijsprofessionals om signalen van jeugdcriminaliteit te herkennen en te voorkomen en de samenwerking opgezet tussen handhavers en het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.

Cybercriminaliteit

Versterken bewustwording van inwoners en ondernemers

In 2024 hebben we met volle kracht ingezet op het vergroten van bewustwording en weerbaarheid van inwoners- en ondernemers. Zo is het digitale hulpverleningsproject gestart met subsidie van het Centrum van Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). De Digitale Hulpverlener, vergelijkbaar met een bedrijfshulpverlener, maar dan op het gebied van digitale veiligheid, biedt ondernemers laagdrempelige ondersteuning om cyberveiligheid structureel binnen hun organisatie te borgen. Binnen dit project zijn voorlichtingsbijeenkomsten en trainingen georganiseerd.

Ook hebben we in 2024 het Cyberouderproject gelanceerd in samenwerking met 6 andere gemeenten en het samenwerkingsverband Noord-Holland Veilig. Dit project heeft als doel ouders van basisschoolleerlingen wegwijs te maken in de online leefwereld van hun kinderen. Het biedt inzicht in digitale risico's en handvatten voor digitale opvoeding, en stimuleert de vorming van een

netwerk van Cyberouders die als ambassadeurs van het thema kunnen optreden.

Op 26 april 2024 organiseerden we samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid een grote voorlichtingsbijeenkomst voor senioren over digitale veiligheid. Tijdens deze gratis bijeenkomst, gepresenteerd door voormalig talkshowhost Catherine Keyl, leerden senioren hoe zij zichzelf kunnen beschermen tegen digitale oplichting en online fraude.

Naast deze projecten hebben we diverse communicatieberichten- en campagnes online gezet om inwoners te informeren over actuele cyberdreigingen. Onderwerpen zoals identiteitsfraude, bankhelpdeskfraude en babbeltrucs kwamen aan bod. Ook konden slachtoffers van cybercriminaliteit hun verhaal doen via het project 'het slachtoffer spreekt'. Slachtoffers kunnen zo anderen behoeden voor wat hen is overkomen. De samenwerking met team Communicatie is voor deze campagnes erg belangrijk.

Versterken regionale- en lokale samenwerking

In 2024 hebben we onze regionale en lokale positie op het gebied van de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit en cybercrime versterkt. Ook is de samenwerking met de buurgemeenten Edam-Volendam, Waterland, Landsmeer en de politie, die in 2023 is gestart met het ondertekenen van een intentieverklaring, gecontinueerd en verder geïntensiveerd. De focus bleef gericht op het bereiken van inwoners en het voorkomen dat zij slachtoffer of dader worden van digitale criminaliteit, met nadruk op preventie en bewustwording. Binnen deze samenwerking hebben we een aantal projecten gerealiseerd. Daarnaast zijn individuele initiatieven ontwikkeld en doelgroepgericht uitgevoerd binnen de gemeentegrenzen van Purmerend.

Ondermijning

- Er is bestuurlijk opgetreden om criminele activiteiten te beëindigen of te voorkomen. Panden van waaruit criminele activiteiten plaatsvonden zijn gesloten en/of is er een dwangsom opgelegd.
- Gedurende het jaar zijn er meerdere integrale controles uitgevoerd. Tegen overtredingen, zoals onrechtmatige bewoning en drugsproductie is opgetreden. Van alle integrale controles is een persbericht uitgegaan.
- Er zijn controles uitgevoerd op het digitale opkopersregister. Het toezicht hierop heeft stil gelegen sinds de coronapandemie. De controles zijn weer opgepakt en handelaren worden hierin meegenomen.

Sluiting panden (<i>drugs of wapens</i>) 7 panden gesloten 7 waarschuwingen	Mensenhandel 3 last onder dwangsom*	Toezicht op onvergunde prostitutie 24 sekswerkers gecontroleerd	Integrale controles 5 integrale controles 153 panden gecontroleerd
Aanpak dealers op straat 3 last onder dwangsom*1 dwangsom verbeurd	Lachgasdumpingen 164 dumpingen 1252 lachgascilinders	Controle afhaal- en bezorgbedrijven 4 bedrijven gecontroleerd Resultaten:	Deze controles leverden onder andere de volgende resultaten op:
Bewustwording		Meld Misdaad Anoniem 107 meldingen	Samenwerkingpartners
<p>Het afgelopen jaar is er veel aandacht besteed aan het vergroten van de weerbaarheid en bewustwording binnen de organisatie en bij de inwoners van Purmerend. Een groot deel van de subsidie van NHVeilig is besteed aan deze pijler, met samenwerking tussen de gemeenten Edam-Volendam, Landsmeer en Waterland. Er zijn verschillende bewustwordingsinitiatieven opgezet, zoals trainingen voor gemeentelijke medewerkers, waaronder het RIEC, toolboxes voor de buitendienst, en een drugsclub in het stadhuis.</p> <p>Ook inwoners en ondernemers zijn bereikt via een roadshow, een escapetruck met thema's rondom ondermijning, en een informatiebijeenkomst over het voorkomen van jeugdcriminaliteit. Daarnaast werd een drugsemmeractie voor agrariërs georganiseerd, waarbij samen werd gewerkt met publieke en private partners, zoals PRO, PVO, LTO en Meld Misdaad Anoniem.</p> <p>Op het gebied van mensenhandel werden verschillende trainingen aangeboden aan gemeentelijke medewerkers van Purmerend, waaronder die van burgerzaken, handhaving en jongerenwerk</p>			<p>Politie Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland Omgevingsdienst IJmond Belastingdienst Openbaar Ministerie Liander Scharlaken Koord NH Veilig Omliggende gemeenten</p>

*Een last onder dwangsom is een geldboete die moet worden betaald als iemand opnieuw een overtreding pleegt of een illegale situatie niet herstelt.

In de Bibob-aanpak hebben we 25 onderzoeken gedaan. De resultaten over 2024 laten zien dat het consequent inzetten van Bibob bij vergunningaanvragen bijdraagt aan het grondig beoordelen of een betrouwbare ondernemer zich komt vestigen in onze gemeente.

Overlast in de woonomgeving (leefbaarheid)

- In Purmerend wordt wijkgericht en in de Beemster wordt dorpsgericht gewerkt. Iedere wijk heeft een vaste wijkmanager, wijkhandhavers, wijkagent en wijkwethouder. De wijkhandhavers vormen samen een netwerk met buurtorganisaties, ondernemers, wijkmanagers, wijkagenten en andere partners. In de Beemster is daarnaast een dorpsmanager. Ook in 2024 heeft het wijkgericht en dorpsgericht werken zijn meerwaarde bewezen. Er zijn korte lijnen en samen zijn ergernissen in de wijken en dorpen opgelost. Te denken valt aan de aanpak van parkeeroverlast in wijken, jeugdoverlast, afval, vuurwerk en dierenoverlast.
- De samenwerking tussen de handhavers, jeugdboa's, politie en andere partners (Spurd, Clup, wijkmanagers, team Veiligheid et cetera) is voortgezet.
- Vanwege de toegenomen meldingen over de woon- en leefomgeving wordt meer informatiegestuurd gewerkt en met betrekking tot afval, parkeren en verkeersveiligheid zijn de hotspots in kaart gebracht. Wekelijks hebbende de teams Handhaving en Uitvoering gezamenlijk rondes gemaakt langs hotspots in de wijken. Daarnaast is er dagelijks een ronde gemaakt langs de hotspots vanwege parkeren en verkeersveiligheid.
- Er is toezicht gehouden op afgegeven vergunningen bouwen, APV en bijzondere wetten, en controles uitgevoerd op bestaande gebouwen en bedrijven.
- Het parkeerbeleid (toezichtstaak) is uitgevoerd en daarmee is de parkeerhinder verminderd en het betaalgedrag van bezoekers verbeterd.

Cameratoezicht

- Onder regie van de politie is cameratoezicht ingezet als ondersteuning voor team Handhaving en politie tijdens de horecadiensten en evenementen. Dit heeft geleid tot diverse optredens van de politie en handhaving.
- In 2024 zijn door een toename aan explosies in de wijken veel camera's geplaatst bij verschillende woningen en in de woonwijken.

Wat heeft het gekost

PGRo8	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	10.730	11.977	12.011	12.602	590
Baten	-47	-1	-1	-137	-136
Saldo	10.684	11.976	12.010	12.464	454

Het programma Veiligheid heeft per saldo een nadelige afwijking van € 454.000.

Dit komt door € 590.000 hogere lasten en € 136.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Veiligheid

BVo81 Veiligheid	Lasten	Baten
Cameratoezicht		
In 2024 zijn het aantal incidenten toegenomen binnen de gemeente, hierdoor is extra inzet van cameratoezicht noodzakelijk geweest. Dit heeft hogere lasten tot gevolg gehad.	255	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	335	-136
	590	-136

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 9

Economie

Visie

Purmerend staat voor grote transitieopgaven waar we de aankomende periode flink in moeten investeren. Alle sectoren hebben te maken met digitalisering, circulaire economie, energietransitie en klimaatadaptie. We hebben samen met onze ondernemers in de maakindustrie, agrarische sector, IT-cluster, retail en horeca de uitgangspositie vastgesteld en gezamenlijk bepaald dat we deze transitie actief willen uitvoeren en, waar mogelijk, voorop willen lopen. Ondernemen in een economie en samenleving die snel verandert, vraagt om regionale samenwerking, creativiteit, samenwerking tussen publieke en private partijen en bovenal een 'ondernemende' overheid die signaleert, faciliteert en stimuleert.

De oorlog in Oekraïne heeft een wezenlijke impact op de landelijke economie, en daarmee ook op de regionale en stedelijke economie. De schaarste aan grondstoffen en de hoge grondstof- en brandstofprijzen werken door. De inflatie neemt weliswaar enigszins af maar blijft aan de hoge kant. Ook de rente op de geld- en kapitaalmarkten blijft oplopen. We kunnen als lokale overheid niet alles oplossen, maar we kunnen wel samenwerken met onze ondernemers en hen steunen bij het aanpakken van eerder genoemde problemen en bij de uitvoering van de Europese en nationale wet- en regelgeving, zoals die op het gebied van stikstof, natuur en klimaat.

Investeren in de economie is nu van groot belang, omdat we daarmee werkgelegenheid voor onze eigen inwoners behouden en waar mogelijk vergroten. Ook creëren we draagvlak voor zowel de commerciële als niet-commerciële voorzieningen in Purmerend. Bovendien kunnen publieke investeringen als een multiplier werken voor investeringen vanuit het bedrijfsleven, en daarmee een stimulans geven aan gewenste (economische) ontwikkelingen.

Bijna iedere sector kampt met krapte op de arbeidsmarkt. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt blijft speerpunt van ons beleid. We streven ernaar om jong talent lokaal op te leiden, kennis hier te behouden en in te zetten. Dit is en blijft nodig voor een gezonde en toekomstbestendige lokale arbeidsmarkt.

Doelen en activiteiten

De Economische Visie is de stip op de horizon. Ons doel is om alle in deze visie opgenomen doelstellingen in 2040 te behalen. Dit doen we in stappen. In de uitvoeringsagenda 2023-2024 is beschreven hoe we dit gaan doen en de agenda is langs vier pijlers samengesteld:

1. Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster & Toerisme;
2. Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs en campusontwikkeling;
3. Centrumontwikkeling en voorzieningen in de stad (waaronder Programma Binnenstad);
4. Circulaire economie en bedrijventerreinen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Pijler 1: Innovatieve voedselkamer & Werelderfgoed Beemster & Toerisme

Onze aanpak richtte zich op 3 doelstellingen:

- Toekomstperspectief (andere verdienmodellen) voor agrarische ondernemers in de Beemster.
- Het versterken van het Beemstermerk en het werelderfgoed Beemster.
- Het bevorderen van de toeristische aantrekkelijkheid van onze gemeente (in samenwerking met de regio).

In dit kader hebben we in 2024 de volgende acties opgepakt:

- Deelname aan het landelijke project kringlooplandbouw.
- De inzet van een duurzaamheidscoach voor agrarische ondernemers.
- Doorontwikkeling van het project De Beemsterling, zodat producten uit de Beemster in Purmerend en elders zijn aangeboden en verkocht.
- Het stimuleren van de boer-burger verbinding door promotie van streekproducten (korte keten).
- Het verbeteren van de digitale ontsluiting van Beemster Werelderfgoed.
- Opstellen en uitvoeren van een werkplan voor het Beemster Werelderfgoed op basis van de uitkomsten van de enquête werelderfgoed en DNA Purmerend.
- Het versterken van de toeristische organisatiestructuur in Purmerend en de regio (Bureau Toerisme Laag Holland en VVV's).
- Het opstellen van een identiteitsboek voor de hele regio waarmee gericht marketing en promotie wordt gevoerd.
- Het verkrijgen van voldoende data over en inzicht in de bezoekers door deelname aan specifieke scans of onderzoeken.
- Het opstellen van de visie recreatie en toerisme.

Pijler 2: Stimulering arbeidsmarkt, (tech) onderwijs & campusontwikkeling

Het verminderen van de kloof tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt, en het behouden en stimuleren van jong talent in de gemeente en de regio stond voorop binnen deze pijler. Digitalisering is de leidraad voor de activiteiten die we in dit verband hebben uitgevoerd. Gelet op onze ambities met betrekking tot de campusontwikkeling op De Koog, is het van belang om in te blijven zetten op de esports, gaming en (creative) tech. We streven ernaar Purmerend te ontwikkelen tot een gemeente waarin we samen met alle partijen werken aan de totstandkoming van de digitale transitie. Ook hebben we ingezet op het ondersteunen van overige sectoren bij het verkrijgen van voldoende en goed opgeleid personeel. In dit kader hebben we in 2024 de volgende acties opgepakt:

- Het uitvoeren en uitwerken van het onderzoek naar Purmer Valley als Private Partnership- constructie.
- Het ondersteunen en begeleiden van ondernemers bij het starten van een bedrijf door middel van het startersloket.
- Deelname aan de Amsterdam Economic Board en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM InWest).
- Het ontwikkelen van de (E)SPORTS TECH CAMPUS.
- Het uitvoeren van acties uit sectortafels, tafels waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheid per sector zijn vertegenwoordigd.

- De organisatie van het evenement Waterland Werkt waar scholieren, studenten, leerlingen en hun ouders kennis kunnen maken met opleidingen en beroepen.
- Het stimuleren van innovatie in het bedrijfsleven met hulp van de Amsterdam Economic Board en de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM InWest).

De (E)SPORST TECH CAMPUS helpt ons met innovatieve oplossingen voor maatschappelijke en economische vraagstukken, maar ook bij het aantrekken van nieuwe talenten, ondernemingen en studenten. Het wordt een broedplaats met een duurzaam ecosysteem waar innovatie, kennis, bedrijvigheid, creativiteit en talentontwikkeling hand in hand gaan en continu worden gestimuleerd. De campus kan de aantrekkelijkheid van wonen, werken en leven in Purmerend versterken. We hebben het afgelopen jaar gewerkt aan het versterken van een innovatie-ecosysteem door:

- Samen met de stakeholders het actieplan governance en organisatiestructuur voor de campus uit te werken.
- Placemaking en daarmee het zichtbaar maken van de campus in het gebied
- Het opstellen van een ontwikkelstrategie om de ruimtelijke vertaling van de gebiedsvisie concreter te maken.
- Een innovatieagenda op te stellen en field en living labs te bevorderen.
- Het bevorderen van de samenwerking en het aanjagen van programma's op het gebied van sport, onderwijs en bedrijvigheid.

Pijler 3: Centrumontwikkeling, voorzieningen in de stad

Pijler 3 van de economische visie kent 4 doelstellingen:

- Het behouden en versterken van bestaande voorzieningen en het realiseren van nieuwe voorzieningen die aansluiten bij de behoeften van de inwoners en bezoekers van Purmerend.
- Het versterken van de samenwerking met en tussen ondernemers, pandeigenaren in de binnenstad en de overige winkelgebieden.
- Het verbeteren van de communicatie met en tussen ondernemers, en tussen ondernemers en overige betrokkenen, waaronder de gemeente.
- Het toekomstbestendig maken van de binnenstad van Purmerend.

In dit verband hebben we een onderzoek uitgevoerd naar de voorzieningen in onze gemeente en zijn de volgende zaken vanuit programma Binnenstad uitgevoerd:

- Schapenmarkt (project 3 en 14) Het
voorkeursprogramma is in november vastgesteld en hierin staat wat we op de Schapenmarkt voor ogen hebben. Denk hierbij aan een unieke beeldbepalend plek waar functies zoals een hotel, maatschappelijke functies, horeca, parkeren, versterken van het Bolwerk en (gratis) ontmoeten op hoogte een plek krijgen.
- Tijdelijk parkeerterrein Schapenmarkt.
Na de aankoop en het slopen van de panden is gestart met de aanleg van een tijdelijk parkeerterrein (gereed Q1 2025).
- De aankleding en vergroening Binnenstad (Kaasmarkt, Dubbel Buurt, Breedstraat en Eggertstraat) is gestart. Het definitief ontwerp voor 3 zijden van het Eggert Centrum (Weeshuissteeg, Schoolsteeg en Zuidersteeg) is af en wordt in het eerste kwartaal van 2025 uitgevoerd.

- In 2024 zijn er voor het eerst lampenkappen opgehangen als 'zomerse' versiering in samenwerking met de BIZ Binnenstad. Vanaf eind oktober, begin november is dit vervangen voor de winterse versieringen. In 2024 is er een speciaal lichtelement op de Koemarkt in de vorm van een koe geplaatst. De kerk en het Purmerends Museum zijn aangelicht met geweldige lichtprojecties.
- Sinds 1 september is fietsen door de gehele binnenstad verboden, met uitzondering van een gedeelte van de Plantsoenstraat.
- Verbeteren toegankelijkheid binnenstad (project 7).
Er is een plan uitgewerkt voor blinden en slechtziende bezoekers van de binnenstad. Dit wordt uitgevoerd in 2025.
- Sport en spel in de binnenstad (project 8)
Er zijn schaaktafels geplaatst. Spurd heeft diverse activiteiten in de binnenstad georganiseerd. Tijdens Winters Purmerend heeft de ijsbaan en het schoolschaatsen gezorgd voor plezier.
- Matchmaker (project 9 en project 10)
De positieve promotie, positionering (het stadje tussen de polders) en de rol van de matchmaker hebben ervoor gezorgd dat diverse nieuwe ondernemers de deuren hebben geopend in de binnenstad van Purmerend. We streven naar 100.000 bezoekers per week in 2028. We zitten goed op koers en aantal bezoekers is in 2024 toegenomen naar ruim 71.000. We maken mooie stappen en liggen op schema, gelet op de doelstellingen van programma Binnenstad. We zien dat het aantal bezoekers groeit maar we zijn er zeker nog niet, gelet op onder andere de leegstand.
- Organiseren markten en evenementen (project 11 en 13 uitvoeringsprogramma Binnenstad).
Dit jaar is de Laag Hollandse Makersmarkt 5 keer georganiseerd. Per seizoen is er een ander thema en tijdens Winters Purmerend is er gedurende 2 dagen een winterse markt georganiseerd.
- Kunst en cultuurmarkt.
Dit jaar is door diverse partijen (onder andere BIZ Binnenstad, veel cultuurorganisaties en gemeente) de kunst en cultuurmarkt georganiseerd. Dit was een groot succes en wordt volgend jaar verder uitgebouwd.
- In december hebben we genoten van 3 weken lang Winters Purmerend. Veel partijen, waaronder Biz Binnenstad, Biz Koemarkt, belangenvereniging Eigenaren Vastgoed, BTLH, Eggert centrum en sponsors, hebben de handen in een geslagen.
- Optimalisering afvalinzameling Binnenstad (project 18 uitvoeringsprogramma Binnenstad)
Samen met Biz Binnenstad en Biz Koemarkt is er een plan gemaakt om de (bedrijfs)afvalinzameling te optimaliseren (schoner en efficiënter). Dit plan wordt in het eerste kwartaal van 2025 uitgevoerd.
- De samenwerking tussen de Biz Binnenstad, Biz Koemarkt, Eggert centrum, BTLH, belangenvereniging eigenaren vastgoed binnenstad, gemeente en andere partijen is verder verdiept en versterkt (project 21).
- Verhaal van de binnenstad (project 24)
Brand Values, DNA, Marketinglandscape, merk zijn vastgesteld en worden uitgerold op diverse manieren en op diverse kanalen door alle partners zoals bijvoorbeeld door Biz Binnenstad, Biz Koemarkt, Bureau Toerisme Laag Holland en de gemeente.

Pijler 4: Circulaire economie en bedrijventerreinen

In het kader van deze pijler hadden we voor 2024 5 doelstellingen:

- Het verduurzamen van bedrijven op bedrijventerreinen, in winkelgebieden en in het agrarisch gebied (zie ook pijlers 1 en 3).

- Het verbeteren van de stroomvoorziening om de hiervoor genoemde doelstelling haalbaar en realiseerbaar te maken.
- Het stimuleren van de circulaire economie, zowel lokaal als regionaal.
- De samenwerking van bedrijven op bedrijventerreinen te bevorderen, onder meer door stimulering van parkmanagement.
- Het faciliteren van de houtbouwalliantie en het realiseren van de leerlijn op het gebied van houtbouw in overleg met de bouwers en opleidingen in onze regio.

Daartoe hebben we in 2024 de volgende acties uitgevoerd:

- Inschakelen van een duurzaamheidscoach.
- Organiseren van kennis- en werksessies over duurzaamheid of circulaire economie.
- Onderzoek naar de transportbeperkingen voor stroom.
- Onderzoek naar alternatieve vormen van stroomlevering, onder meer biovergisting in de Beemster, zie ook pijler 1.
- Circulaire inkoop en aanbestedingen (voorbeeldfunctie gemeente).
- Het uitvoeren van projecten op het gebied van circulaire economie die door de MRA zijn ontwikkeld.
- Het faciliteren van de houtbouwalliantie.
- Het realiseren van een doorlopende leerlijn op het gebied van houtbouw.
- Het toepassen van parkmanagement in de Baansteer-Noord.
- Onderzoek naar het ontwikkelen van een BIZ op bestaande bedrijventerreinen.

Pijler 5: Regionale samenwerking

Naast het werken aan de 4 bovenstaande 'kernpijlers' uit de economische visie dragen we ook veel bij (mensen en middelen) aan regionale samenwerking. Dit betreft de samenwerking in Zaanstreek-Waterland en de samenwerking in de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Het doel is om de economische doelstellingen van Purmerend en de Beemster zo goed mogelijk te verankeren in regionale gremia.

Belangrijk om te weten

Het uitvoeren van alle acties van de uitvoeringsagenda economische visie is niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeente. Ook het bedrijfsleven, het onderwijs en de regio moeten bereid zijn om hieraan mee te werken of bij te dragen. Het betrekken van deze partijen, maar ook van bijvoorbeeld de provincie, het Rijk en de Europese Unie, vragen inzet op alle niveaus. Deze inzet kent vele gradaties: van het voeren van overleg tot het aanvragen van subsidies of het deelnemen aan specifieke consortia.

Wat heeft het gekost

PGRog	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	2.633	2.407	4.122	3.832	-290
Baten	-898	-864	-903	-916	-12
Saldo	1.734	1.543	3.219	2.916	-302

Het programma Economie heeft per saldo een voordelige afwijking van € 302.000. Dit komt door € 290.000 lagere lasten en € 12.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Economie

BV091 Economie	Lasten	Baten
Economische uitvoeringsagenda		
In totaal wordt € 250.000 van het budget 2024 voor de uitvoering van de economische visie doorgeschoven naar 2025. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025. Dit is als volgt te verklaren:		0
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bijna € 50.000 is verplicht voor het KPI-landbouwproject en onze deelname aan de landelijke pilot Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LNV). Reden is dat het project flinke vertraging heeft opgelopen vanwege landelijke politieke discussies en besluitvorming. Eind 2024 is het project alsnog opgestart. 2. € 25.000 wordt voorgesteld te bestemmen in 2025 voor het opstellen van een toekomstvisie voor de agrarische sector in de Beemster. In 2024 is gebleken dat de LTO hiervoor geen belangstelling had, vanwege het ontbreken van landelijke en provinciale regelgeving. We zijn en blijven in gesprek met de agrariërs in de Beemster. Pas als er landelijke en provinciale regelgeving is, kan gestart worden met het opstellen van een toekomstvisie. 3. Bijna € 34.000 wordt voorgesteld te bestemmen in 2025 in verband met jaarlijkse abonnementskosten voor het communicatieplatform Chainels. Het betreft hier een meerjarenverplichting van € 8.000 per jaar dat doorloopt tot en met 2028. 4. Ruim € 141.000 wordt voorgesteld te bestemmen in 2025 voor het project verduurzamen bestaande bedrijventerreinen, waarvan € 111.000 voor de inzet duurzaamheidscoach. Het betref hier een meerjarenverplichting tot mei 2027. Daarnaast € 30.000 voor het uitvoeren van diverse projecten. 	-250	
Uitvoeringsprogramma Toerisme en Recreatie		
Voor de uitvoering van de visie recreatie en toerisme is door de gemeenteraad voor 2024 € 102.619 beschikbaar gesteld. Bij de eerste aanbesteding in 2023 bleek er echter te weinig belangstelling van de diverse bureaus in verband met beschikbare capaciteit. Daarom is de aanbesteding doorgeschoven naar 2024 en is de visie uiteindelijk in december 2024 door de gemeenteraad vastgesteld. Het uitvoeringsbudget van 2024 wordt daarom nu doorgeschoven naar 2025. Verplichtingen zijn reeds aangegaan voor de extra opdracht aan BTLH en het opstellen van een verblijfsaccommodatiebeleid, totaal ruim € 60.000. Het overige budget zal ingezet worden voor de diverse acties die in het nog op te stellen uitvoeringsprogramma voor 2025 benoemd worden. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025.	-103	0
Programma Binnenstad		
Een deel van de aankleding van de binnenstad (uitvoer van vergroening Peperstraat en laatste onderdelen van Breedstraat/Dubbele Buurt) zullen in Q2 van 2025 worden uitgevoerd. Daarnaast gaat het project voor de toegankelijkheid binnenstad in uitvoer in 2025, de ontwerpen zijn gemaakt in 2024. Het restantbudget is nodig voor de uitvoer van project toegankelijke binnenstad in 2025. Het voorstel is om het restantbudget 2024 te bestemmen in 2025.	-100	0
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	163	-12
	-290	-12

Reserves

Reserve Regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

Het restant van de SRA middelen is nog beschikbaar voor bekostiging van de regionale projecten op basis van de visie en samenwerkingsagenda Zaanstreek -Waterland. Er is in 2024 €67.846 onttrokken vanuit de reserve ter dekking van de gemaakte kosten. Het saldo van de reserve is per 31-12-2024 € 121.554.

Voorzieningen

Dit programma heeft geen voorzieningen.

Investeringen

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Programma 10

Bestuur en concern

Visie

Dit programma geeft inzicht in het verloop van de kosten van de lokale democratie en het dagelijks bestuur, waaronder de raad, griffie, college, regionale samenwerking en zaken als bezwaarschriftenprocedures en het Waterlands Archief. Budget voor de instelling van de raad en opkomst bij gemeenteraadsverkiezingen valt hier ook onder. Het ondersteunen van de lokale democratie, gemeenschappelijke regelingen en het bestuur staan in dit programma centraal.

Doelen en activiteiten

We hebben werk gemaakt van goede en professionele advisering en ondersteuning voor het bestuur, de ambtelijke organisatie, regionale samenwerkingsverbanden en politici, zodat we ons optimaal voor inwoners en organisaties kunnen inzetten. Daarvoor is bijvoorbeeld nieuwe wetgeving zo goed en integraal mogelijk in de organisatie opgenomen. De gemeentelijke organisatie is meegegroeid met de gemeente, zodat we aan de gestelde ambities kunnen voldoen en de extra taken vanuit het Rijk kunnen oppakken. Dit valt niet altijd mee. De huidige situatie op de arbeidsmarkt dwingt ons vaker dan gewenst om personeel in te huren, omdat we anders vacatures niet kunnen invullen. Ondanks de hogere personele lasten is het alternatief om vacatures open te laten niet wenselijk, omdat dit kan betekenen dat we taken soms niet meer kunnen uitvoeren.

Ook het afgelopen jaar hebben we opnieuw gestreefd naar langdurige stabiliteit in de gemeentefinanciën en het vermijden van hoge schulden. Hoewel dit op korte termijn mogelijk lijkt, verwachten we voor de toekomst een andere situatie. Het is onzeker wat we van het Rijk kunnen verwachten aan bijdragen in de algemene uitkering, en ook bijvoorbeeld voor het dekken van tekorten in de jeugdzorg.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan

Samenwerking

Het concern is een betrouwbare partner in de regio die staat voor haar inwoners en ondernemers en de belangen van Purmerend. We staan voor een veilige regio die goed met elkaar samenwerkt. Wat doen we daarvoor?

- We werken samen met andere regiogemeenten op onder andere maatschappelijk en economisch gebied, waarbij oog is voor de groeiende rol als centrumgemeente en als prominente deelnemer aan de MRA.
- Vormgeven aan de betekenis van de groei van de gemeente voor het gemeentebestuur.
- Blijven inzetten op een goede samenwerking binnen de veiligheidsregio. Dat vraagt om ambtelijke inzet bij de Veiligheidsregio Zaanstreek Waterland (VRZW).

Solide en gezond financieel beleid

Om een financieel gezonde gemeente te zijn voeren we een degelijk financieel beleid. Er dienen voldoende middelen beschikbaar te zijn om alle opgaven en ambities waar te kunnen maken en de noodzakelijke uitgaven te kunnen doen. We hebben ingezet op:

- Het tijdig opstellen van planning en control producten die een goed inzicht geven in de realisatie van doelen en de stand van de middelen. Deze is overzichtelijk, betrouwbaar en kwalitatief op niveau.
- De OZB is uitsluitend met inflatiecorrectie verhoogd, wat in de toekomst waarschijnlijk niet meer mogelijk is.
- Het eigen vermogen is versterkt om de toenemende schulden te kunnen dragen.
- We hebben ons voorbereid op de situatie waarin gemeenten met minder middelen te maken krijgen.

Omgevingswet

De geest van de Omgevingswet is het versnellen en vereenvoudigen van procedures. Door deze wet heeft participatie een nieuwe plaats binnen de landelijke wetgeving. Dat heeft gevolgen voor de gemeente zelf en voor initiatiefnemers.

Wat heeft het gekost

PGR10	Realisatie 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 bijgesteld	Realisatie 2024	Afwijking
Lasten	5.303	5.379	5.564	6.568	1.004
Baten	-443	-43	-43	-207	-164
Saldo	4.860	5.336	5.520	6.361	840

Het programma Bestuur en concern heeft per saldo een nadelige afwijking van € 840.000 Dit komt door € 1.004.000 hogere lasten en € 164.000 hogere baten. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Afwijkingen beleidsveld Bestuur en concern

BV101 Bestuur & concern	Lasten	Baten
Voorziening pensioenen (ex-)bestuurders		
Voor de pensioenverplichting van (ex-) bestuurders is een voorziening opgebouwd. Deze voorziening muteert op basis van een actuariële waardeberekening van ProAmbt. De rekenrente is gedaald ten opzichte van vorig jaar en de pensioenen zijn geïndexeerd, waardoor er een dotatie heeft plaats gevonden. Dit heeft hogere lasten tot gevolg gehad.	896	
Voorziening wachtgelden bestuurders		
Er is in 2024 een lagere onttrekking gedaan uit de voorziening wachtgelden bestuurders. Reden hiervoor is dat de uitkering van een oud wethouder is gestopt. De nieuw berekende waarde van de voorziening valt daarom lager uit.		-153
Diverse		
Afwijkingen individueel lager dan € 100.000	108	-11
	1.004	-164

Reserves

Dit programma heeft geen reserves.

Voorzieningen

Voorziening wachtgelden bestuurders

In 2024 is € 219.449 onttrokken aan de voorziening in verband met wachtgeldvergoedingen, daarnaast is er ook € 153.179 vrijgevallen uit de voorziening. Op dit moment zijn er 3 voormalig wethouders waarvoor de verplichtingen zijn opgenomen in de voorziening. Het saldo van de voorziening is per 31-12-2024 € 151.321.

Voorziening pensioenen (ex-)bestuurders

In 2024 is € 111.967 onttrokken aan de voorziening in verband met pensioenverplichtingen. In 2024 is toegevoegd aan de voorziening € 1.039.595. Het saldo van de voorziening is per 31-12-2024 € 4.939.185.

Investerings

Er zijn geen afwijkingen te melden op de investeringen van dit programma.

Overzichten

